ՍԱՐԴԱՐԱԲԱԴ

SARDARABAD

BUENOS AIRES
AÑO XV
N° 557
Miércoles
10 de
Enero
de
1990

FIEL EXPRESION DEL PENSAR DEMOCRATA LIBERAL DE LAS COLECTIVIDADES ARMENIAS DE SUDAMERICA
PRIMER PERIODICO ARMENIO DE SUDAMERICA IMPRESO EN SISTEMA OFFSET

ՈՂՋՈՅՆ ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻ 36-ԱՄԵԱՅ ՇՆՈՐՀԱԿԱԼ ՎԱՍՏԱԿԻՆ

Ջերմ սիրով ողջունում ենք Տիկ. Լուիզ Մանուկեան Սիմոնի ընտրութիւնը իբր նախագահ Հ.Բ.Ը. Միութեան եւ Սուրբ Էջմիածնից յղում ենք մեր օրհնութիւնը նորընտիր նախագահին եւ պատուարժան Կեդրոնական Վարչութեան:

Մեր օրհնութիւնը նաեւ Մեծայարգ Տիար Ալեք Մանուկեանին եւ նրա 36 տարիների աննման վաստակին իբրեւ ցկեանս նախագահ Ձեր ազգանուէր Միութեան:

Մեր աղօթքն է որ Տէրը մշտապէս անսասան եւ բարգաւաճ պահպանէ Հայկական Բարեգործական Ընդհանուր Միութիւնը իր ազգային առաքելութեան ճանապարհին՝ նորընտիր նախագահին իմաստուն եւ եռանդուն ղեկավարութեան ներքոյ՝ նորանոր եկեղեցաշէն, կրթանուէր ու հայապաշտպան իրագործումներով:

Յղում ենք մեր ողջոյնը եւ օրհնութիւնը Կեդրոնական Վարչութեանդ բոլոր մեծահոգի անդամներուն որպէսզի միշտ նեցուկ եւ օգնական մնաք Ձեր բարի խորհուրդներով եւ շինարար գործակցութեամբ՝ համայն հայ կեանքի մէջ բարձր պահելու համար Ձեր մեծանուն Միութեան հեղինակութիւնն ու համբաւը:

Երկար քաջառողջ կեանք, արեւով լեցուն, ազգային բազմավաստակ բարերար Վսեմաշուք Տիար Ալեք Մանուկեանին եւ անսպառ կորով եւ երկնային օգնականութիւն Տիկ. Լուիզ Սիմոնին, միշտ պայծառ պահելու բարի գործի նուիրուած Ձեր պատմական կազմակերպութիւնը, ի փառս ազգիս հայոց, ի Հայաստան եւ ի սփիւռս աշխարհի:

ՎԱԶԳԷՆ Ա.
Կաթողիկոս Ամենայն Հայոց

ՀԱՅՐԵՆԻՔԻ ՈՒ ՀԱՅԱՊԱՀՊԱՆՄԱՆ ՊԱՏՆԷՇԻՆ ՎՐԱՅ

ԿԱՐԼԷՆ Լ. ԴԱՒԼԱՔԵԱՆ
Նախագահ, Սփիւռքահայութեան Հետ Մշակութային Կապի Կոմիտէի

Հետեւաբար կարգի ողջոյն չէ, որ յղում ենք Ձեզ պատեհ առիթով, Հայ Բարեգործական Ընդհանուր Միութեան մեծավաստակ Նախագահիդ (այսօր արդէն՝ պատուաւոր), քաղաքավարական սովորական պարտք կատարած լինելու համար: Հաւ լիցի: Ի խորոց սրտի մեր սէրն ու յարգանքն ենք յղում Ձեզ, վճիտ հայրենասէրիդ ու մեծանուն բարերարիդ, երեւելի հայորդուն, որն իր գոյութեան իմաստը գտել է իրեն ծնող ժողովրդին անտրիտուր ծառայելու սուրբ պարտականութեան մէջ: Սա չի վերաբերում միայն Բարեգործականի Ձեր նախագահութեան աւելի քան երեքուկէս տասնամեայ միջոցին, վերաբերում է Ձեր ապրած բոլոր տարիներին, վաղ մանկութիւնից մինչեւ այսօր:

Ձեր կեանքը զուգադիպել է մեր պատմութեան առաւել դժնի ժամանակահատուածին, երբ ժողովուրդը հասել էր մի սահմանագծի, որից անդին անգոյութեան ու մահուան թագաւորութիւնն է լոկ: Գոյատեւելու համար հարկ էր ունենալ մեր նախնեաց, հայոց մեծ այրերի իմաստութիւնը, նրանց հոգեկան կերտուածքը, աշխարհը շէնացնելու, գեղեցիկն ու վսեմը արարելու անհագիւտ կարողութիւնը: Եւ Դուք կամօքն Աստուծոյ ժառանգել էք այդ ամէնը լիովին: Այլապէս անբմբռնելի կը մնայ, թէ ինչպէս թիքնիկաճ եաթաղանից փրկուած մանչուկը կարողացել է ապրել աշխարհակործան թոհուբոհի մէջ, գտնել գոյատեւման միջոցը, այնէ զօրանալ այնչափ, որ կարողանար օգնութեան ձեռք մեկնել հարիւր-հազարաւոր անօթեւան հայ մարդկանց, մանուկների հոգիները մեսրոպեան անմարելի կանթեղի լոյսով լուսաւորելու միջոցներ տրամադրել, որ հայը ապրէր հայ: Որպիսի կորով, հաւատ պիտի ունենայ անհատը, հայու մեծ ճակատագիրը կրող անհատը, որ կարողանայ կանգուն մնալ ինչպէս

Todavía hay hermanos que sorben lágrimas heladas

El 7 de diciembre de 1989 se proyectó en las pantallas de televisión, en una irradiación de la BBC.2, de Londres, un documental inglés filmado en la devastada región de Leninakan. La dirección del filme estuvo a cargo de una joven mujer de origen polaco, Agnieszka Piotrowska, siendo el título original de la muestra **"Out of the Ruins"**.

Se trató de un documento fílmico de aproximadamente 50 minutos de duración, con una calidad de imagen y realización que emocionó y conmovió a quien lo veía y que, seguramente, servirá para despertar conciencias.

A raíz de la "premiere" de esta producción, un matutino londinense entrevistó a la productora y la nota periodística, ilustrada con la fotografía de A. Piotrowska, llevaba un subtítulo en el que la joven directora se expresaba sobre el futuro de Armenia.

Principiaba la nota: **"Los armenios están sufriendo en forma terrible nuevamente."**

El aniversario del terremoto coincidía con el control de la disputada zona de Gharabagh adjudicado injustamente a la República de Azerbaijan, pueblo shiita que actualmente pretende anexarse a Irán.

La pena por los desaparecidos en el cruel movimiento de tierra se unía al dolor de los que perdieron sus posesiones, un número aproximado al medio millón de personas.

La Madre Patria está herida por las injusticias que nos afligen una vez más como consecuencia de los conflictos políticos y por el cataclismo del 7 de diciembre de 1988, cuyas consecuencias aún perduran.

Mientras un nuevo sol de libertad se revela ante un mundo alborozado por los cambios gubernamentales registrados en Europa del Este, Armenia se ve excluída de la **Fiesta de la Resurrección de los Pueblos.**

Agnieszka Piotrowska no es armenia. Alguien, en Inglaterra, escribió de ella que "es muy emotiva, tal vez, porque es polaca". El que fuera de ese origen la ayudó, sin duda, en su tarea de investigación en Armenia para la filmación que le insumió muchos días; ella también pertenece a un país con una trágica historia y fuertes sentimientos religiosos, por lo que pudo comprender el dolor de los armenios.

Out of the Ruins muestra secuencias de un video grabado antes del terremoto en la ciudad de Leninakan, en el que se pueden ver a niños y adultos riendo y danzando, felices, en una reunión familiar. Seguidamente se muestra a dos de las familias participantes de esa fiesta, pero después del sismo. Luego nos introducimos en la vida de dos mujeres, primas entre sí, ambas docentes, que han perdido todos sus efectos personales. Ahora viven en refugios —¿provisorios?— y son vecinas. Asdjik y su marido Ashot perdieron sus hijos pequeños, sus padres y nueve miembros de su familia. Gayané, su prima, es afortunada porque tanto ella como su marido viven con sus dos hijos, sus padres y sus abuelos —8 personas en total— aunque carecen de agua y de electricidad en el pequeño espacio que habitan en un garage.

Gayané admite, en un tramo de su conversación, que no puede demostrar amor hacia sus hijos para no apenar a su prima, y a ésta se la ve durante toda la filmación con el mismo vestido negro y la misma expresión patética. Recordábamos haberla visto en el video anterior bien maquillada y sonriente, mientras bailaba. ¡Irreconocible, ahora! Sólo habla de su hija muerta y se la ve acomodando un humilde ajuar de bebé; está embarazada. Dice que espera que nazca una niña, y se la vé sin esperanzas. Sólo un ser carente de esperanza puede decir: *¡Dios no existe!*, palabras con las que nos castigó varias veces en el video.

Este documento tan contundente tiene un final positivo, cual es el nacimiento del bebé de Asdjik —donde no se ahorra realismo— al que llaman Kohar, como a la hija desaparecida. Dramáticas escenas, duras pero necesarias, que tienen la fuerza de un símbolo, el renacimiento, la raza que perdura.

Las cámaras se manejaron muy adecuadamente. En otras secuencias se ven niños en un jardín de infantes; entre ellos el hijo de Gayané. Los

asisten sus maestros, conocedores de que los pequeños están dañados emocionalmente. En sus caritas, sus juegos, sus palabras, se presenta siempre la pesadilla como una amenaza constante, mientras sus instructores no pueden hacer nada más que mostrarse cálidos y comprensivos, reconocer que los alumnos necesitan tratamiento psicológico así como sus padres, pero estos niegan esta necesidad, dicen estar bien mentalmente —relacionan trauma con locura— pero siempre hablan del pasado. Y sabemos que si no se restañan las heridas y se habla con optimismo del futuro, toda recuperación se hará más difícil.

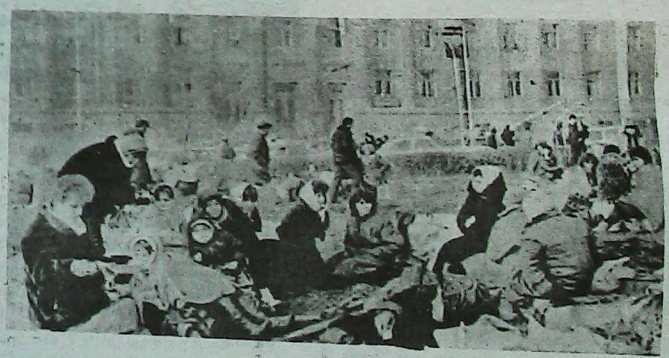

Existe un Centro de Apoyo en Kirovakan, pero encuentra muchos escollos para cumplir su tarea.

La producción del video no usó de demagogia para presentar las imágenes. Simplemente, mostró una realidad que golpea, que duele y que no podemos ignorar. La cámara pudo haber omitido los aspectos ingratos, filmando a partir de la comunidad que estudia, goza y se alimenta adecuadamente, pero prefirió mostrar la franja oscura donde miles de seres padecen y no tienen esperanza.

El sonido de **Out of the Ruins** fue acertadamente cubierto por el Coro de la Catedral de Santa Echmiadzin.

Desde hace un año en la Diáspora se realizan mitines deliberativos, conferencias inflamadas de amor a la Madre Patria, exposiciones alusivas al sismo, Misas, reclamos, notas de información a los medios de comunicación, solicitadas, agradecimientos, visitas a las regiones damnificadas. Pero la realidad es que a un año del cataclismo, mientras nosotros agradecíamos a Dios la mesa bien servida para recibir el Año Nuevo, hubo quienes en ese momento sorbían lágrimas heladas.

Jazmín Haroutinian de Huttner

vaneskeheian s.a.c.i.f.i.
CUEROS CURTIDOS
IMPORTACION - EXPORTACION
RAUL SCALABRINI ORTIZ 676
TEL. 854-7845 - 855-0628
BUENOS AIRES

Oda a Gharabagh

Llevemos besos a Gharabagh
Llevemos primavera a Gharabagh,
A Gharabagh bautizado con la sangre
y el sudor de nuestros ancestros;
Llevemos sol a Gharabagh
De la luz de Erevan que irradia armenidad,
Del candil de El Iluminador,
Luz y fe, alma armenia.

Alianza a nuestra Gharabagh
A la diestra heroica de Armenia
Que se abran las puertas de los Templos,
Dé gloria a Dios, el pueblo de Gharabagh,
Oh Señor! escucha el clamor de la nacion Armenia
Colmanos con tu amor de Creador
Y no niegues tu aliento Paternal.
Señor Dios, Dios de los Armenios,
El guerrillero armenio, nunca, nunca
A niños y ancianos ha asesinado
No ha apuñalado a inocentes madres encinta;
Pero cuando la copa se desborda
Sabe forjar epopeyas de Avarair, Sardarabad.
Nuevas escuelas a Gharabagh,
Fuente del lenguaje armenio
Que vean los vecinos, el mundo entero
Que no está solo el pueblo de Gharabagh;
Letras y libros a Gharabagh,
Los clamores de los Armenios pregonaron
Y uniendo los corazones, con los puños en alto,
Abracemos a nuestro Gharabagh!

Sagrada cuna de legendarios,
Gloria a ti, Gharabagh,
Gharabagh, eterno ensueño,
Gharabagh, país de **Nairí,**
Tierra de Mi Patria,
Gharabagh, gloria a ti, gloria,
Gloria eterna
Gharabagh!

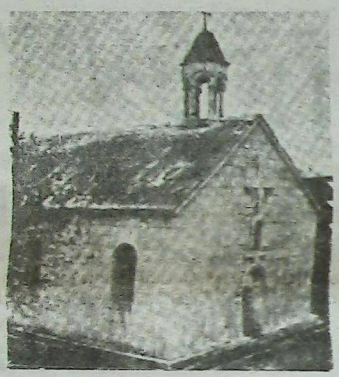

ARAM CASSIAN
Trad. Jorge Sarafian

Buen entrenador armenio para el badminton búlgaro

Entre los invitados y participantes en el torneo internacional de badminton para el premio del semanario **Literaturnaya Gazeta**, procedentes de 15 países europeos, Asia y América, el más popular fue el maestro emérito del deporte de la República Popular de Bulgaria, Piuzant Kasabian.

Luego de terminar sus estudios en el Instituto Superior de Medicina en Plovdiv, Kasabian trabajó en Jascovo, aunque continuó dedicándose al deporte y fue el único en su país que participó en 7 espartaquiadas de basketbol, tenis de mesa, tenis y badminton.

Resulta curioso que su vuelco al badminton se produjo a partir de 1965 y a raíz de una visita realizada a familiares que residían en Sujumi donde, por ese entonces se disputaba el campeonato de badminton de Georgia. Le gustó el juego y, rápido en sus decisiones, de inmediato compró raquetas, pelotas, redes, y se convirtió en un apasionado propagandista de este deporte.

Actualmente, con 48 años de edad, Kasabian es entrenador del equipo estatal y secretario responsable de la Federación Nacional Búlgara de Badminton.

Al principio se presentaba en las competiciones internacionales que tenían lugar en Moscú, como simple observador. Pero los badmintonistas búlgaros lograron salir a la escena internacional merced al entusiasmo, los esfuerzos y los contactos personales de su entrenador. Es así que desde 1982, los búlgaros participan en las competiciones tradicionales de Moscú y también actuaron en los dos campeonatos europeos realizados en Suecia (1986) y en Noruega (1988).

Kasabian fue elegido para integrar la Unión Europea de badminton y forma parte del Comité de Desarrollo. A iniciativa suya, el gran premio de badminton, en la serie europea, tuvo lugar en Sofía, la capital búlgara.

A lo largo del tiempo, Kasabian demostró ser un hombre emprendedor y de grandes ideas para popularizar nuestra hermosa modalidad de deporte, dijo el presidente de la Unión Europea, Sten Mitchell (Gran Bretaña), apoyando calurosamente la propuesta de la ciudadanía soviética de distinguir la labor de Kasabian con un premio especial.

Fue así que el presidente de la Federación de Badminton de la URSS Nikolai Dolguin, entregó personalmente a Kasabian un samovar de porcelana, en miniatura, como buen premio y mejor recuerdo.

U. G. A. B.
ARMENIA 1322 - BS. AS.
773-2820 y 771-6500

ALDEBARAN

Temporada 89/90

Ruta Panamericana
Ramal 9 a Escobar
(Km. 38,500 - Frente Sylvapen)
Pileta de Natación
Vestuarios - Duchas
Fútbol - Voley
Fogones - Solarium
Abonos Temporada
(9/12 al 18/3)
Socios mayores A 25.000
no socios mayores A 35.000
Menores de 12 años, A 12.000
No socios menores A 17.000
(Menores 6 años sin cargo)
Diarias: Socios A 1.500,
no socios A 2.000
Menores socios A 800
menores no socios A 1.000
(Menores de 6 años sin cargo)

INFORMES Y RESERVAS:
U.G.A.B.

Asesoría técnica en riesgos industriales y contratación de seguros generales
ATENCION ESPECIAL A LA COLECTIVIDAD ARMENIA
Bme. Mitre 777 7° B. Capital
TE. 49-1942/1886

A TODOS LOS EGRESADOS

No quiero caer en un discurso monótono y reiterativo, o en las típicas palabras de despedida mencionando uno a uno los ciclos escolares, las maestras, los profesores, las rateadas, etc.

Creo que cada uno tiene sus propias vivencias. Por esta razón decidí escribir algo que llegará más al corazón.

El tema que elegí es "la vida".

Vida, según el diccionario, significa: fuerza o actividad interna sustancial mediante la cual obra el ser que la posee.// Estado de actividad de los seres orgánicos.// Unión del cuerpo y del alma.

Sí, todo esto es cierto, pero voy a agregar una definición de lo que NO es vida.

Vida no es cumplir como un autómata los dictados estrictos de una sociedad.

Creo que en este mundo le dedicamos mucho tiempo a los aspectos exteriores y superfluos dejando de lado lo verdaderamente esencial.

Llegamos al punto de olvidar quiénes somos y nos tornamos en una máquina que hace siempre lo mismo, y, desgraciadamente, cuando nos damos cuenta, muchas veces es demasiado tarde.

La vida está en uno mismo, no esperen todo de los demás.

Tengan fe, amen porque desean amar, asombrense, no tengan vergüenza de llorar y nunca **dejen** de jugar, pues si uno pierde todo esto, también perderá la vida.

Elijan el camino. Decidan por ustedes mismos.

Ahora, tienen un mar de expectativas; a sus pies se abre un mundo nuevo, pongan en marcha sus proyectos con optimismo y sin miedos.

Escojan la vida, y recuerden que al final serán ustedes los únicos responsables.

Estén preparados para ensuciarse las manos. Estén preparados para triunfar. Pero también estén preparados para caer, pues solo con golpes se aprende y está dentro de cada uno la fuerza que los llevará a continuar el camino, lograr éxitos y gozar en plenitud de la felicidad.

Les deseo la major de las suertes, Paz, Prosperidad y por sobre todas las cosas, Felicidad.

Con cariño.

PATRICIA MINOIAN

LIGANDO

*** Agradecemos al Semanario, por hacer mención de nuestra página "LIGANDO" en la "Reseña de los hechos salientes del '89"**

LO LOGRARON DESPUES DE TANTAS PRESIONES NOS VAMOS... DE VACACIONES

VOLVEMOS EN MARZO...
y si NOS NECESITAN
ESTAMOS EN ALDEBARAN

UGAB
LIGA DE JOVENES

- **El Consejo Directivo de UGAB (Buenos Aires), junto con miembros de Liga de Jóvenes, visitan la Embajada Soviética entregando al Sr. Embajador un reclamo para la solución del bloqueo armenio y del problema de Artsaj.**
- **Liga de Jóvenes de la UGAB Buenos Aires inicia en el Semanario Sardarabad su página juvenil, con singular éxito.**
- **Tavit Hovhannes, celebrado poeta armenio, visita la Argentina y da una importante charla sobre su obra en la UGAB Buenos Aires.**

LOS HOMBRES ARGENTINOS

Es un tema del que no todas (especialmente las chicas de la colectividad) nos atrevemos a hablar, simplemente por el qué dirán.

Pero basta de callarse, esta vez quiero opinar sobre los jóvenes argentinos.

Los estuve comparando con los chicos que vinieron a las olimpiadas mundiales.

Y con este viaje a Uruguay comprobé lo que yo siempre dije: "como los jóvenes argentinos no hay". Mi teoría era cierta, *pero no es mi opinión solamente, también las chicas uruguayas* se quedaron copadísimas con los "porteños".

No es para menos porque son simpáticos, alegres y la mayoría muy atractivos.

No entiendo a las chicas que se enloquecen cuando ven un hombre extranjero.

"Pero sobre gustos no hay nada escrito", por eso yo hago esta nota.

Me gustaría saber qué opinan los hombres sobre las mujeres argentinas, porque la mayoría de los extranjeros dicen que como las argentinas no hay, pero yo no puedo opinar, por eso desafío a un joven que se anime a escribir sobre nosotras.

La Bebota de la Liga

ARMENIA
ANHELOS Y EXPECTATIVAS

Nuestra querida Armenia, milenaria y altiva, vibra constantemente a través de XXVI siglos de existencia, impregnada de fuerza, orgullo, coraje, gallardía, porque en el corazón de miles de armenios que viven diseminados por todo el mundo perduran todos los hechos de la historia pasada, porque aún late con el mismo brío la tierra húmeda y cálida, porque a pesar del tiempo y la distancia todos sus hijos pudieron transmitir con el fervor de siempre el heroico pasado, las costumbres legendarias y su inquebrantable tradición. Por ello he aquí el vivo reflejo de nuevas generaciones que con devoción transmiten sus expectativas y anhelos del tan querido y **ansiado viaje a nuestra Madre Patria.**

"Estar frente frente con el Ararat, me parece un inconfundible anhelo que pocos jóvenes armenios de la diáspora puedan realizar".

GUILLERMO JOGHAURDJIAN

"El poder realizar este viaje significa para mí mostrarle a mis ojos la realidad de nuestra renacida Madre Patria. Hacer realidad su historia, su lengua, su geografía, su enriquecida cultura. Es hacer presente que nosotros, los armenios de la Argentina, nos sentimos orgullosos de ser hijos de una Patria aunque muy golpeada existe y florece como sus hermosas amapolas, que seguirá en pie apartando y superando todos sus problemas.

MARIELA MARASHLIAN

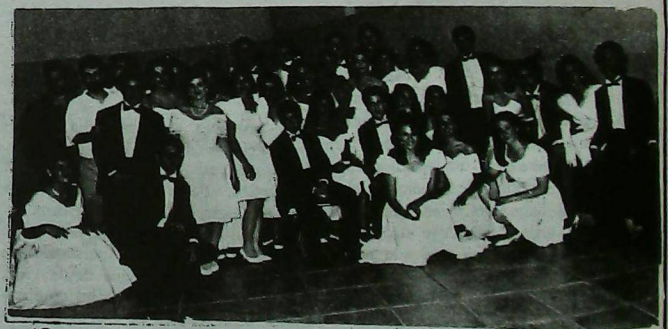

"Conocer Armenia será una experiencia maravilosa, el hecho de estar con la gente, conocer sus costumbres, en una palabra, nuestra historia, de la cual todos los jóvenes armenios formamos parte. Después de 12 años, estudiando y aprendiendo estar en nuestra Madre Patria será una gran satisfacción."

VALERIA NARKIZIAN

Les deseamos a los chicos de la promoción'89 del Instituto Marie Manoogian un Feliz Viaje y esperamos encontrar realizadostodos sus sueños y así a su regreso poder conocer el nuevo significado de estas valiosas palabras que nos transmitieron con alegría.

LIGA DE JOVENES

Los negocios de Masco

Taylor, base de Masco Corp. y sus dos afiliadas, Masco Industries Inc. y Tri-Mas Corp., son miembros descendientes de Masco Screw Products Co., fundada en 1929 en Detroit por Alex Manoogian. Su hijo Richard es actualmente el Presidente de las tres compañías y dueño del 2,7 por ciento del stock de Masco Corp., y del 8,1% de Masco Industries. Alex Manoogian es Presidente emérito de Masco Corp. y dueño del 4,5 por ciento del stock de dicha Compañía.

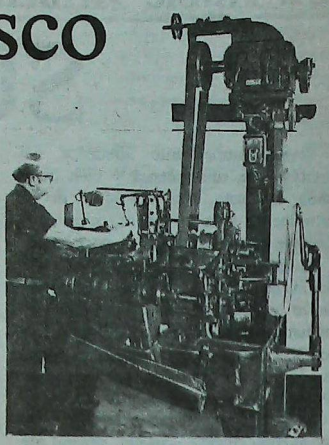

MASCO Corp.

- Ventas por seis meses: u$s 1,58 billones.
- **Beneficios netos en seis meses: u$s 152,2 millones.**
- Dotación: 33.584 personas.
- Productos que fabrica: Muebles para el hogar, grifería y elementos para la construcción.

Tomó su actual denominación en 1961, cambiando su antiguo nombre de **Masco Screw Products.** Es el más grande fabricante de muebles del país. Domina el 35% del mercado nacional de grifería. En el mes de junio de 1989 completó la adquisición de Universal Furniture Ltd. en alrededor de 19 millones de dólares. Su cotización en la Bolsa data de 1969, donde sus acciones deparan buenos dividendos.

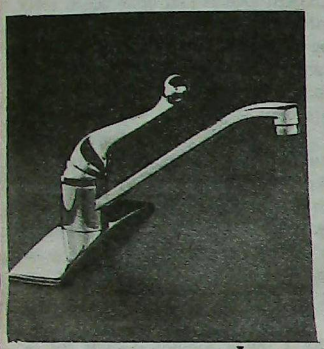

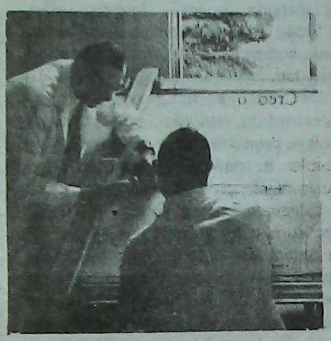

MASCO INDUSTRIES INC.

- Ventas por seis meses; u$s 909,0 millones.
- Beneficios netos en seis meses: u$s 49,5 millones.
- Dotación: 15.061 personas.
- Productos fabricados: Elementos de ingeniería, especialmente industrial, servicios del automotor.

Formada en 1984 en una reestructuración de Masco Corp. Abastece el 47% de las industrias de su ramo. Duplicó sus ventas entre 1986 y 1987, debido a los contratos realizados. Ocupa también una destacada figuración en Bolsa.

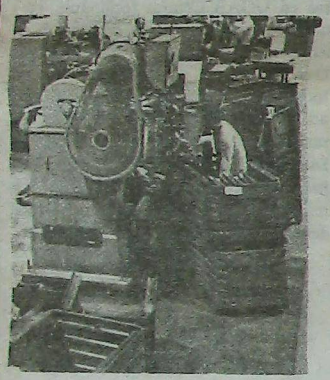

TRI-MAS Corp.

- *Ventas por seis meses: u$s 118,4 millones.*
- *Beneficios netos en seis meses: 10,5 millones.*
- *Dotación: 1.607 personas.*
- Productos fabricados: Fijadores industriales, instrumentos de precisión, contenedores de líquidos y gas.

Formada en 1988 sobre la adquisición de 9 empresas de Industrias Masco, elabora por si misma el 48% de su stock.

MASCO CORP. INVERSIONES

Posee el 49% de participación en Emco Ltd., una empresa canadiense dedicada a la fabricación de elementos de fontanería, y también en la Mechanical Technology Inc., una firma de Nueva York dedicada a la fabricación de productos de testeo y equipamiento eléctrico. Masco Corp. y Masco Industries están ligadas a Masco Capital Corp. que financia las inversiones exteriores.

Manoogian entre el arte y los negocios

El nombre de Alex Manoogian aparece en el frente del edificio de la Wayne State University, en una escuela de Southfield, y también designando una calle en la ciudad de Saint Laurent, en Quebec (Canadá). En el año '89 ha facilitado 63 pinturas de su colección de 1800 obras de arte, para una exhibición denominada "Pinturas americanas de la colección Manoogian".

El 3 de junio, un día antes de que fuera abierta la exhibición de la Galería Nacional de Arte, Manoogian se detuvo frente a uno de los cuadros más sorprendentes de su colección, cual es el titulado "La playa del mar turquesa", del artista Albert Bierstadt, y elogió el realismo impactante del mismo.

Manoogian tiene pocos pares entre los coleccionistas de arte americanos, y una vez pagó 6 millones de dólares por una pintura del siglo XIX. Buen coleccionista de empresas, Manoogian es también un excelente coleccionista de obras de arte.

Y a fe que tiene buen ojo para ambas cosas.

Los ingresos negos de Masco Corp. y Masco Industries, durante los primeros seis meses de 1989, correspondieron a ventas calculadas en alrededor de u$s 5 billones anuales.

La adquisición de la Universal amenazó diluir los ingresos, y el desconocimiento de la profundidad de una eventual crisis ded la industria automotriz pudo generar inconvenientes en el desenvolvimiento de estos y otros negocios de las empresas.

Pero Masco no está acostumbrada a esperar éxitos sin lucha.

"Si usted se siente satisfecho, usted corre el riesgo de perder terreno en la competencia" dice Manoogian. **"Si usted mira hacia atrás, alguien lo pasará a usted."**

Un Noble Armenio

SUREN FESJIAN

Viajero impenitente alrededor del mundo, con una intensa y bien cumplida campaña, **Surén Fesjian** es un prominente hombre de negocios que* siempre encuentra tiempo para asistir a sus prójimos armenios y para atender a las causas armenias. Su disposición y solicitud en ese sentido son francamente encomiables. Es que él configura ese tipo de persona noble, de refinada sensibilidad hacia las tradiciones y valores armenios.

Tan pronto como uno penetra en su imponente oficina, cuartel general de su empresa de viajes internacionales, el señor Fesjian interrumpe su actividad comercial, porque él considera que un tema armenio es como un golpe dado a su puerta. Escucha atentamente, sumido profundamente en los pensamientos y emociones que el tema le provoca. Como buen oyente, él tiende a reflexionar y ponderar cada caso que se le presenta, a fin de que su mente elabore una autorizada y tranquilizante reflexión. Sus palabras y sus análisis tienen siempre un tono positivo, como también es positiva su actitud. El también sabe convertir lo imposible en posible dentro de la vida de la comunidad armenia.

El señor Fesjian nació en Adapazar, próxima a Estambul, en Turquía. Su familia se trasladó a Francia en su temprana juventud, escapando de los horrores del Genocidio. Pero como si estos horrores no hubieran sido suficientes para el joven Surén, también se vio mezclado en el terror de la II Guerra Mundial.

Como buen deportista, excelente nadador y jugador de fútbol, el señor Fesjian dedica sus recursos físicos y espirituales a la defensa de su país de adopción, Francia, donde integró el Movimiento de la Resistencia contra las fuerzas nazis de ocupación. Asimismo, él también formó un grupo de combatientes armenios dentro del movimiento de resistencia francés. Recomendaciones y menciones del gobierno inglés adornan su lujosa oficina.

Durante uno de sus viajes a Londres conoció a quien sería su esposa, la señorita Virginia Kelgik, y se casaron pronto, siendo bendecido su matrimonio con 2 hijos: Robert, graduado en la Escuela de Leyes de Harvard, que ejerce su profesión en Washington D.C., y Sylvia Karkissian. El señor Fesjian es reconocido internacionalmente como líder en el mundo de los negocios, cuyos éxitos están relacionados con su profundo conocimiento de varias lenguas europeas.

Es un líder prominente y muy estimado dentro de la comunidad, no sólo por su generosidad, sino también por su total compromiso con la CAusa Armenia y por los servicios prestados a la Iglesia Armenia, así como por su amor y dedicación a atender a todo el pueblo armenio.

Es uno de los pocos armenios que usa la lengua armenia en su forma más precisa. Evalúa como un tesoro la lengua armenia, y desde siempre se dedicó a preservar ese precioso legado de sus ancestros.

Su generosidad llega por igual a la Iglesia Apostólica Armenia, a los Caballeros de San Vartan, a la Ugab, como a la Asociación Cultural Tekeyan. Es uno de los mayores benefactores de la Catedral de San Vartan, en Nueva York, y uno de los iniciadores de la Fundación de la Iglesia Armenia, que ha logrado gran desarrollo en los años recientes bajo su hábil presidencia. Ha contribuido a ella con u$s 200.000.

Asimismo, el señor Fesjian sostiene también la Cátedra de Armenio de la Universidad de Columbia, para la que destinó la suma de u$s 100.000.

Merced a su liderazgo, los amigos del Patriarcado Armenio de Jerusalem han reunido la suma de 2 millones de dólares para el sostenimiento del Seminario Teológico que funciona allí.

En reconocimiento a sus provechosas actividades comunitarias y a sus generosas contribuciones a la Iglesia Armenia, S.A. Vazkén I° le confirió la Orden de San Gregorio El Iluminador en primer grado.

La generosidad del señor Fesjian por las causas armenias no tiene límite. Hace unos pocos años él fue el mayor donante del Hospital New Rochelle, en Westchester County, N.Y.. Por su contribución de 200.000 dólares a dicho hospital fue posible la construcción del Pabellón Ambulatorio de Cirugía, luego denominado Suén y Virginia Fesjian en reconocimiento a su generosidad. Muchos armenios pueden pensar que los benefactores armenios deben limitar sus contribuciones a las causas armenias porque es muy grande la necesidad que tiene nuestra comunidad. Pero el señor Fesjian piensa de otra manera. El siente profunda gratitud hacia los Estados Unidos por las oportunidades proporcionadas a los inmigrantes armenios. Adicionalmente, el número de inmigrantes armenios ha ido creciendo en Westchester County. Por lo tanto, el señor Fesjian decidió formular una declaración en ese condado a propósito de sus contribuciones; una declaración en la que califica al pueblo inmigrante armenio como una comunidad agradecida y contribuyente.

La Unión General Armenia de Beneficencia ocupa un lugar muy especial en la vida del señor Fesjian. El ha servido por más de dos décadas como miembro del Consejo Directivo Central, fiscalizando las finanzas en su condición de Presidente del Comité Financiero. También fue uno de los Vicepresidentes del Consejo, cargo que resignó al cumplir el límite de edad establecido por los Estatutos de UGAB. Demás está decir que el señor Alex Manoogian siempre ha apreciado su colaboración, su generosidad en la tarea y su compromiso para cumplirla, manifestándole frecuentemente ese aprecio.

Una de las más recientes contribuciones del señor Fesjian fue a la Asociación Cultural Tekeyan, para la construcción del Centro Surén y Virginia Fesjian, en la calle Armenia de la ciudad de Buenos Aires (Argentina). Allí funcionarán también las oficinas del Semanario Sardarabad.

Durante 1989, cuando Richard Gregory y Surén Fesjian dejaron sus tareas en UGAB Central recibieron, *como reconocimiento a su dedicación y servicio, la designación como miembros honorarios de la Institución* con todos los privilegios de un miembro activo. Esta designación fue conferida por el voto unánime de la Mesa de Directores. Durante años, Surén Fesjian y Richard Gregory fueron los más cercanos colaboradores del Presidente Vitalicio señor Alex Manoogian.

E.Y.A.
(The Armenian Mirrow Spectator)

Ciudad del futuro en Armenia

Robert Nieland, presidente de la compañía holandesa Európolis, regresó de Erevan, a donde fue encabezando una delegación cuyo propósito fue asistir al pueblo armenio damnificado por el terremoto, reconstruir sus hogares y desarrollar una ciudad de nombre Európolis, la que simbolizará la cooperación internacional de ayuda a Armenia.

El Sr. Nieland, hablando a un periodista de TASS acerca de sus proyectos, manifestó:

"Estoy sinceramente impactado por la hospitalidad que nos ha brindado el pueblo armenio, y también me impresionaron gratamente los líderes de la República Armenia, quienes nos han dedicado su tiempo para hablar acerca de nuestra cooperación mutua en forma detallada, no obstante lo ocupado de su agenda de trabajo".

El Sr. Nieland transmitió sus impresiones al asesor del Primer Ministro Vladimir Markariantz, acerca del propósito de ayuda a Armenia.

Cabe señalar que la delegación encabezada por Nieland recibió especial asistencia de parte del Embajador Soviético en Holanda. G. Patalian, consultor de la Embajada Soviética, expresó su reconocimiento a la delegación y al pueblo de Holanda por su sostenido apoyo a Armenia desde el momento del terremoto.

Michel Karahanian y la integración argentino-chilena

Acaba de regresar de su viaje a Chile, donde actuó como observador en las elecciones recientemente realizadas en el país hermano, el Dr. Michel Karahanián. En ocasión de su viaje, el Dr. Karahanián pudo establecer valiosas conexiones con relación a una futura integración argentino-chilena.

"Lo que me preocupa ahora, manifiesta el Dr. Karahanián, es que se fortalezca la cooperación entre Chile y Argentina, y a eso tiende la Fundación de Integración y Confraternidad que presido. Pienso que debe crecer el comercio bilateral, y las relaciones con el Gobierno del Presidente Carlos Saúl Menem se estrecharán".

Alicia Terzian, miembro de la Música Internacional

En la Asamblea General realizada en París por el Consejo Internacional de la Música, de Unesco, los días 25 y 26 de noviembre de 1989, la musicóloga Alicia Terzian fue elegida miembro del Comité Ejecutivo de dicho Consejo. Este honroso galardón permitirá a la Argentina tomar parte en las decisiones de la máxima jerarquía internacional en materia musical, lo cual habrá de beneficiar a los músicos argentinos.

Daniel Youssefian e Hijos S.A.

Distribuidor y Mayorista Textil
Blanco y Tejidos en general

Sarmiento 2357 Buenos Aires
TE. 48-9442/5298

Սուրէն Ֆեսճեան՝ Ազնուական Հայը

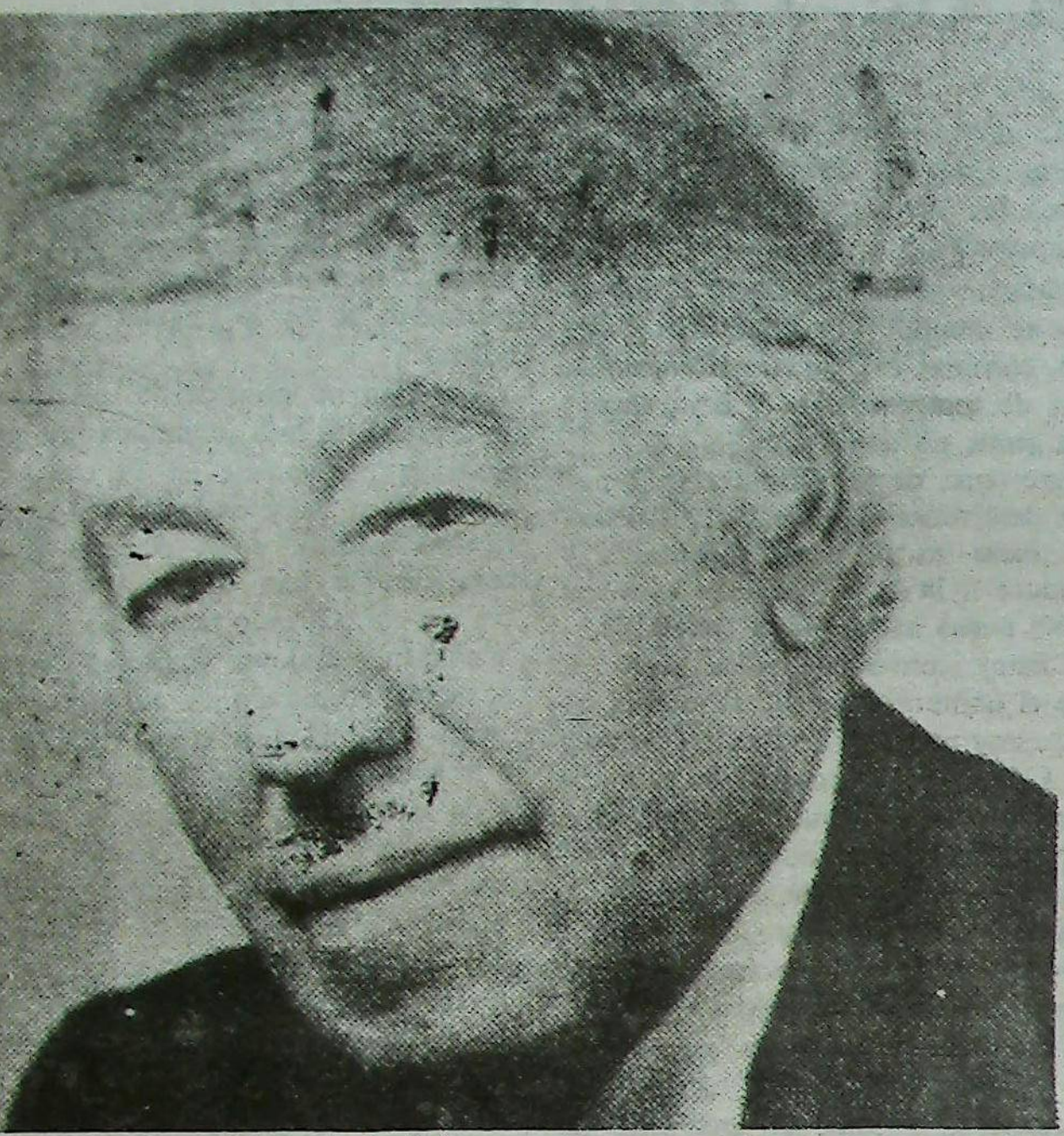

Բազմազբաղ առեւտրական մը՝ որ միշտ ժամանակ կը գտնէ իր ազգին եւ ազգակիցներուն համար. միշտ պատրաստ՝ օգնելու անոնց կարիքներուն ու պահանջներուն: Սուրէն Ֆեսճեան ազնուական հայու տիպար մը՝ ազգային ամենէն նուրբ զգացումներով:

Երբ կը մանէք իր տպաւորիչ գրասենեակէն ներս, Մոնթրալ միջազգային առեւտրական ծաւալուն Ընկերութեան նախագահը յանկարծ մէկդի կը թողու իր զբաղումները, անմիջապէս երբ անդրադառնայ թէ ազգային նպատակով մըն է որ կը դիմէք իրեն: Եւ իր յատկանշական սիկարին բուրումնաւէտ ծուխերը կը տարածէ չորս դին, պահ մը թաղուելու իր մտածումներուն մէջ եւ լսելու իր դիմացինը: Ան գիտէ լսել, խոկալ եւ երկար մտածումէ մը ետք, կը խօսի հանդարտ ու ինքնավստահ, միշտ դրական պատասխան մը, մխիթարական խօսք մը, յատուկ մեկնողականութիւն մը արտայայտելով եւ հաւատքով զինելով դիմացինը: Ան գիտէ գաղտնիքը միշտ անկարելին կարելի դարձնելու:

Պրն. Ֆեսճեան ծնած է Ատափազարի մէջ, Պոլսոյ մօտերը եւ շատ փոքր տարիքին հաստատուած է Ֆրանսա: Կարծէք անբաւարար եղած ըլլային Եղեռնի արհաւիրքները՝ իրեն եւ իր ազգին համար, ան Ֆրանսայի մէջ կը կրէ նաեւ սարսափն ու տառապանքը Բ. Աշխարհամարտին: Իբրեւ նախկին մարզիկ, լողորդ եւ ֆութպոլ խաղացող՝ Սուրէն Ֆեսճեան իր մարմնական ու հոգեկան ուժերը ի սպաս կը դնէ իր որդեգիր հայրենիքին՝ Ֆրանսայի պաշտպանութեան պայքարին. արդարեւ, ան կը դառնայ հիմնադիրներէն մէկը հայկական ընդդիմադրական շարժումին ու կը մասնակցի ֆրանսական ընդդիմադրութեան շարժումին: Այսօր իր գրասենեակը կը զարդարեն Անգլիոյ կառավարութեան կողմէ իրեն շնորհուած պատուոյ գիրերը, առ ի գնահատութիւն պատերազմի շրջանին դաշնակից ուժերուն ընծայած իր ծառայութեանց:

Դէպի Լոնտոն կատարած իր մէկ այցելութեան ընթացքին Պրն. Ֆեսճեան կը հանդիպի իր տիկնոջ՝ նախկին Վըրճինիա Քելճիքի, որուն հետ ամուսնանալով կը բախտաւորուի երկու արժանաւոր զաւակներով՝ Ռապըրթ որ Հարվըրտի իրաւաբանական վարժարանէն շրջանաւարտ փաստաբան մըն Ուաշինկթընի մէջ եւ Տիկ. Սիլվիա Սարգիսեան:

Պրն. Ֆեսճեան միջազգային հրապարակին վրայ յայտնի առեւտրական մըն է, որուն յաջողութեան բանալիներէն մէկը – իր առեւտրական համբաւին կողքին – իր ծանօթութիւնն է եւրոպական քանի մը լեզուներու:

Ան սիրուած ազգային մըն է ոչ միայն իր կատարած առատաձեռն նուիրատուութեանց համար, այլեւ մանաւանդ՝ իր խորունկ ազգասիրութեան ու եկեղեցասիրութեան համար: Իր սէրը կը տարածուի մեր ամբողջ ազգին վրայ եւ ան կը տառապի խորապէս իբր հայու տառապանքով: Ան մաքուր ու վճիտ կերպով կը գործածէ մեր մայրենի լեզուն, որուն հանդէպ ունի բացառիկ պաշտամունք եւ որուն պահպանութեան համար միշտ պատրաստ գտնուած է զոհաբերութեան:

Ան լայն ծառայութիւններ ընծայած է բազմաթիւ ազգային հաստատութեանց, Հայաստանեայց Առաքելական եկեղեցիին, Վարդանանց Ասպետներուն, Հ.Բ.Ը. Միութեան եւ Թէքէեան Մշակութային Միութեան: Ան գլխաւոր բարերարներէն մէկն է Ս. Վարդան Մայր Տաճարին, որուն մատակարարման համար հաստատուած հիմնադրամին առաջին մասնակիցներէն է եւ այսօր կը վարէ այդ յանձնախումբի ատենապետութիւնը: Շնորհիւ իր անխոնջ հետապնդումներուն, հիմնադրամին դրամագլուխը անցած է հինգ միլիոն տոլարը: Իր նպատակը կը մնայ այդ հիմնադրամը բարձրացնել 10 միլիոն տոլարի: Այդ հիմնադրամը վերաշխուժացնելու համար Պրն. Ֆեսճեան նուիրած է 200,000 տոլար: Ան 100,000 տոլար ալ յատկացուցած է Նիւ Եորքի Գոլոմպիա Համալսարանի հայագիտական ծրագրին:

Ան նոյնպէս եղած է հիմնադիրներէն մէկը Երուսաղէմի Բարեկամներու Յանձնախումբին, որ շուրջ երկու միլիոն տոլար հաւաքած է եւ ղրկած Երուսաղէմ:

Մասնաւորաբար հայ եկեղեցւոյ եւ ընդհանրապէս հայկական կազմակերպութեանց ընծայած իր նուիրաբերումին ու ծառայութեանց համար Ամենայն Հայոց Հայրապետը Պրն. Սուրէն Ֆեսճեանին շնորհած է Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորիչի շքանշանը:

Քանի մը տարիներ առաջ երբ պատկառելի գումար մը նուիրեց Պրն. Ֆեսճեան Ուեսչեսթըրի Նիւ Ռոշէլ քաղաքի հիւանդանոցին, այդ հաստատութեան շրջուն վիրաբուժութեան տաղաւարը կոչուեցաւ Սուրէն եւ Վըրճինիա Ֆեսճեանի անունով: Այդ առիթով ոմանք գուցէ խորհեցան թէ բարերարը կրնար յիշեալ գումարը նուիրել հայկական հաստատութեան մը, սատարելով հայկական ծրագրի մը: Մինչդեռ Պրն. Ֆեսճեան այդ նուիրատուութիւնը կը կատարէր՝ ճիշդ ազգասիրական նպատակով մը. ան այնքան ալ նախանձախնդիր չէր իր անուան համար որքան՝ հայու անուան համար: Նկատած էր թէ Ուեսթչեսթըրի շրջանին հայերու թիւը կը բազմանար, սակայն ոչ մէկ հայու անուն դեռ գետեղուած էր հանրային շէնքերու վրայ: Հետեւաբար ան կ'որոշէր ծանօթացնել հայուն անունը, անոր բարի համբաւը, բարեսիրութիւնն ու երախտագիտութիւնը՝ շրջանի տեղացի ժողովուրդին:

Հ.Բ.Ը. Միութիւնը յատուկ տեղ մը գրաւած է Պրն. Ֆեսճեանի կեանքին մէջ, վերջին շուրջ 20 տարիներու ծառայած ըլլալով անոր՝ Միութեան գերագոյն մարմնէն ներս, իբրեւ Ֆինանսական յանձնախումբի ատենապետ եւ իբրեւ փոխ-նախագահ Կեդրոնական Վարչական Ժողովին: Նախագահ Տիար Ալեք Մանուկեան միշտ գնահատած է անոր գործակցութիւնն ու ջերմեռանդ ազգասիրութիւնը:

Պրն. Ֆեսճեան Հ.Բ.Ը. Միութեան մօտ հաստատած է Սուրէն եւ Վըրճինիա Ֆեսճեան հիմնադրամը, որուն եկամուտները կը յատկացուին կրթական ու մշակութային ծրագիրներուն:

Վերջապէս, շնորհիւ անոր մէկ իշխանական նուիրատուութեան՝ կարելի պիտի ըլլայ բարձրացնել

Թէքէեան Մշակութային Միութեան «Սուրէն եւ Վըրճինիա Ֆեսճեան» կեդրոնը Փուէնոս Այրէսի մէջ, որ պիտի ծառայէ նոյն ատեն իբրեւ «Սարտարապատ» շաբաթաթերթի խմբագրատուն:

Յարգելով Հ.Բ.Ը. Միութեան կանոնագրային մէկ պայմանը՝ Պրն. Ֆեսճեան Պրն. Ռիչըրտ Կրեկըրիի հետ հեռացաւ Միութեան կեդրոնի գործօն անդամակցութենէն: Ի յարգանս իրենց մատուցած անգնահատելի ծառայութեանց կեդրոնական Վարչութիւնը զիրենք նշանակեց իբրեւ Կեդրոնի Պատուակալ անդամներ:

Վերջին քսան տարիներու նուիրեալ այս զոյգ ղեկավարները մտերիմ գործակիցները եղած էին Միութեան արժանընտիր նախագահ Տիար Ալեք Մանուկեանին, իսկ այսօր, երբ անոնք միաժամանակ պատուի կ'արժանանան Կեդրոնական Վարչական Ժողովի կողմէ՝ կը դառնան նաեւ իրարու պատուակիցներ:

Պատիւ արժանաւորաց:

Ե.Ա.

ՁՕՆԵՐԳ՝ ՂԱՐԱԲԱՂԻՆ
(ODA A GHARABAGH)

Համբոյր տանինք Ղարաբաղին
Գարուն տանինք Ղարաբաղին,
Մեր պապերու արիւն քրտինքով
Մկրտուած Ղարաբաղին,
Արեւ տանինք Ղարաբաղին,
Երեւանի հայաստանի լոյսէն,
Լուսաւորչի կանթեղէն
Լոյս ու հաւատք, հայ ոգի:

Զօրակցութիւն մեր Ղարաբաղին
Հայոց հերոս աջ բազուկին,
Տաճարներու դռները բացուին,
Փառք առ Աստուած տայ Ղարաբաղցին,
Ո՜վ Տէր, լսէ՛, կանչն ազգիս հայոց,
Քու արարչական սիրով պարուրէ մեզ,
Եւ մի զլանար շունչդ հայրական
Տէր Աստուած, հայոց Աստուած.
Հայ փետային երբեք, երբեք,
Չէ խոշտանգած մանուկ ու ծեր
Չէ սրածած յղի անմեղ մայրեր,
Բայց երբ բաժակն այլեւս յորդի
Գիտէ կերտել Աւարայրներ,

Սարդարապատներ:
Նոր դպրոցներ Ղարաբաղին
Սկուտեղները հայ բարբառին,
Տեսնէ աշխարհն, դուռ դրացին,
Թէ միայնակ չէ Ղարաբաղցին:
Գիր ու գիրքեր Ղարաբաղին,
Հայոց կանչերն իմացուցին,
Ու սիրտ-սրտի բուռնցքներ վեր
Գրկենք Ղարաբաղը մեր:

Զօրակցութիւն եւայլն.:

Դիւցազներու Սրբազան օրրան,
Ղարաբաղ, քեզ փառք.
Ղարաբաղ, երազ յաւերժական...
Ղարաբաղ, երկիր նայիրեան...
Հող իմ հայրենի...
Ղարաբաղ, փառք, քեզ փառք,
Միշտ փառք,
ՂԱՐԱԲԱՂ:

Խօսք՝ Արամ Կաչեանի
Երաժշտութիւն՝ Ժան Ալմուխեանի

Conocido "ermitaño" de la ciudad armenia de Dilidjan

El famosos festival handeliano de Halle, rompió por primera vez su tradición al inaugurar su fiesta con la obra de un extranjero. Efectivamente se inició con la interpretación de "El Terremoto", una ópera que pertenece a Avet Terterian, compositor armenio. En la inauguración de la nueva sala de conciertos Gewandhaus, en Leipzig, se estrenó su Quinta Sinfonía, escrita especialmente para la fecha. Pero no se trata sólo de un caso particular. El arte del compositor armenio es conocido en muchos países. Según los críticos, no es casual el interés despertado en distintos lugares por su obra, puesto que la música de Terterian constituye el acompañamiento invisible de los acontecimientos y cataclismos de nuestro siglo, acompañamiento que no sólo le sirve de fondo, sino que explica muchas cosas.

Su música parece estar sintonizada con la "hora oriental". Naturalmente Terterian se arriesga al ofrecer al oído europeo una música estática que le es extraña a dicho público. Muchos de nosotros estamos descubriendo el Oriente recién ahora: sus singulares tradiciones, su sensibilidad estética, el sentido del color y su sabia filosofía. Al público, en un principio, le puede extrañar el hecho de que la música de Terterian carezca de exuberancia de colores, como suele pasar, por ejemplo, en los lienzos de Mardirós Sarian, o en las partituras de Aram Khachaturian. Pero Armenia no es sólo una tierra hermosa, sino tambien severa, a la que no en vano suelen llamar "un sarmiento en la piedra".

Avet Terterian comparte su vida entre Ereván y Dilidjan, un pequeño poblado situado en la zona de alta montaña. Allí, en medio del silencio y el sosiego, Terterian ha compuesto sus creaciones más importantes: óperas, un ballet y siete sinfonías.

"Mi vida de ermitaño no es una huída -dice Avet-. Me he dedicado a la composición musical y para hacerlo se debe sentir la vida, no sólo la que te rodea sino también aquella de la que ha surgido uno. Los europeos, salvo raras excepciones, no están acostumbrados a la quietud o, dicho en otras palabras al estado único en el que -según mi punto de vista- se puede escuchar música. El ajetreo de la vida en la ciudad priva a muchos de este placer".

Terterian es un interlocutor difícil. Por ejemplo, se negó a comentar la valoración positiva que de sus primeros experimentos hizo Benjamín Britten. Tampoco recuerda cómo en Dilidján pudo encontrarlo Jean Duc Jr., director de la editorial francesa **"Alphonse le Duc"**, para encargarle la Sinfonía N° 7. Terterian evita temas sobre su vida privada (de su feliz unión con Irina Tigránova, crítica de música, y de su no menos feliz paternidad: su hijo Rubén es también músico). Avet rehuye el tema de la muerte. Está por atravesar la barrera de los 60, pero en su familia pocos llegaron incluso a los 50...

"Mucha gente muy digna se ha ido de este mundo y tu sigues vivo. ¿En qué consiste tu papel?. Reflexiona, trata de comprenderlo. Y lleva alegría a la gente, no destrucción".

Este tema de la Sinfonía N° 3 parece desarrollar el de la N° 2 **"¡Plantad rosas en la tierra maldita!"**, y conduce a la N° 7, la más apacible: **"¡No temas hablar de la belleza!"**.

"Estoy convencido -dice Avet- de que el hombre debe saber muchas cosas; estoy por una instrucción polifónica. Creo que el europeo pierde mucho si no conoce la cultura oriental, mientras que yo, pongamos por caso, asimilé un gran volúmen de experiencias artísticas europeas. Pero al Oriente lo llevo en la sangre y conservo celosamente esta herencia genética.

No vamos a buscar en las sinfonías de Terterian los vínculos directos con el folklore, aunque en una serie de casos el compositor introduce en la partitura instrumentos nacionales y capas enteras de la antiquísima cultura armenia. Por ejemplo, los **sharagans** espirituales o las letras del alfabeto armenio cantada por el coro. Esta tradición se remonta al siglo V. Tiene toda la razón el director de orquesta Guennadi Rozhdestvensky al decir: "Me parece que si se puede comparar la música de Terterian con sus fuentes nacionales, se debe tomar en consideración el sistema de la idiosincrasia oriental que integra un conjunto de premisas morales y éticas, así como la capacidad de ver lo singular en lo cotidiano".

Terterian no procede de una dinastía musical, si bien la música era una presencia permanente en su casa. Avet nació en Bakú en la familia de un famoso médico, y las puertas de su casa siempre han estado abiertas de par en par. Cuando niño conoció personalmente al joven Prokofief, quien se había hospedado en su casa y le había transmitido su lema: **"Claridad a la hora de formular la idea y evitar todo lo superfluo a la hora de expresarla"**. A los 22 años Terterian llegó a Armenia en donde adquirió el sentimiento de la Patria y de la cultura. Se graduó en el Conservatorio de Ereván. Hoy, profesor, frecuenta la Casa del Catolicós en Santa Etchmiadzín. Le dedican libros y programas de radio y TV. El verano pasado, en el concurso televisivo para jóvenes intelectuales "¿Qué? ¿Dónde? ¿Cuándo?", una colección de sus discos constituyó uno de los más prestigiosos premios.

A Terterian se lo considera entre los cinco mejores compositores soviéticos contemporáneos, junto con Shnitke, Schedrin y Kancheli.

IRINA STRAZHENKOVA
Crítica musical

"Novedades Musicales"

por Sarkis Kabadaián

Hace unos 15 años comenzaba a transmitirse, por las ondas de L.R.A. I Radio Nacional, la versión completa de la famosa Opera "ANUSH", del maestro Armen Dicranián, en una magnífica realización de la soprano Kohar Kasparián ("Anush") y Avak Bedrosián (Saró), con Coros, Solistas y Orquesta del Teatro Spendiarián de Ereván, bajo la dirección del maestro Mijhail Tabrizián. Fue un sábado del mes de marzo del año 1975, en el espacio de Opera del maestro J. A. Sala.

En sucesivas emisiones, hemos escuchado obras de los maestros: A. Khachaturián, Terterián, Sarián, Alan Hovannes, Alicia Terzián, Berberián y otros. Todas estas emisiones fueron, en su totalidad, por F.M. Stereo, en* espacios y horarios de privilegio especialmente cedidos por las Radios: LRA 1 Radio Nacional, Municipal, L.S.5 Rivadavia, Continental, L.U. 6 Atlántica Mar del Plata, y luego, desde hace unos años, por Radio Clásica F.M., 97,5 Mhrtz.

En el año 1987 se pudo escuchar un recordado Ciclo dedicado, íntegramente, al maestro Aram Khachaturián. Luego, en 1988, se pudieron escuchar las obras más famosas de A. Spendiarián, Mirzoián, Harutiunián, Hovannes Kachaturián, etc.

En el año 1989 tuve la suerte, y por que no decirlo, la satisfacción de tener un espacio exclusivo por Radio Clásica F.M. Stereo, desde el mes de marzo hasta agosto inclusive, en el horario de 23 a 23 y 30 horas, los días jueves. Este ciclo lo he integrado con obras del Padre Gomidás, A. Dicranián, A. Spendiarián, E. Mirzoián, A. Harutiunián, A. Badadjanián, A. Terzián, A. Hovannes y otros, como Karen Khachaturián, hijo de Aram, A. Terterián, A. Judoián, etc.

Como broche de oro a estas audiciones, debo mencionar la transmisión, en primera audición, de la Misa del maestro Mejanedjián, con Luziné Zakarián, Levonián y otros, como solistas, y el Coro de la Catedral SAN ECHMIAZDIN de Ereván (Armenia) bajo al dirección del autor, entonces de visita en Buenos Aires, por una especial invitación de la Unión General Armenia de Beneficencia de Buenos Aires.

Este ciclo, que fuera intitulado "COMPOSITORES ARMENIOS", he debido suspenderlo por falta de material musical y, quizá, el principal motivo ha sido la falta de avisadores al programa. Es lamentable que una colectividad con gente capacitada y amante de la música, no colabore con estos eventos, que tan brillante eco han logrado en este período de 15 años, sin descanso y con ansiedad para lograr un fin y un objetivo común, cual es el de difundir la milenaria Cultura Armenia.

Hágoles llegar mi más sincero y profundo agradecimiento, por intermedio de este espacio, a la dirección del Diario "Sardarabad", que en forma periódica publica mis emisiones y notas. Asimismo, a los diarios y Semanarios Armenia, Saryum, Sevan, a las Audiciones Radiales "LA HORA ARMENIA", Nueva Voz Armenia, Gomidás de Montevideo.

A los Señores, Jorge Sarafián, Harutiun y Mirán Sarafián, Diana Kaprielián de Sarafián, Rubén Kechichián, José Youssefián, Sarkis Davidián, Sergio Kniasián, Ainadjián, Alicia Antreasián, A. Terzián, A. Kaifedjián y a todos, en general, que de una u otra forma han colaborado, de manera incondicional, para el mejor lucimiento de las audiciones radiales. Espero no haberme olvidado de ninguno de mis colaboradores, si he omitido alguno, les ruego me perdonen.

Desde esta nota, hago un llamado a las emprsas e instituciones que pueden colaborar materialmente, a fin de poder reiniciar la audición "COMPOSITORES ARMENIOS", lo que agradezco muy especialmente.

Que la bendición de Dios caiga sobre las almas de mis colaboradores, así como todo mi profundo agradecimiento a todas las personas e instituciones que me han alentado, material y espiritualmente.

Hago propicia la oportunidad, y en párrafo especial, para enviar mi más sincero y profundo agradecimiento a RADIO EREVAN y al Comité de Relaciones Culturales con la Diáspora que, con el envío esporádico de cintas y discos con música grabada de los maestros Armenios antiguos y modernos, me permitieron enriquecer y aumentar el conocimiento del acervo cultural de nuestra querida Armenia.

A todos, les digo nuevamente muchas, pero muchas gracias y me despido, Dios mediante, hasta muy pronto, ¿quizás?...

ՀԱՂՈՐԴԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

1989-ի Դեկտեմբեր 22-ի հաղորդագրութեամբ Առաջնորդարանս կը տեղեկացնէր մեր գաղութին մէջ եկեղեցական հարցին ներկայ կացութեան մասին: Ցստակացնելով իր տեսակէտը կը յայտնէր հանրութեան, թէ գաղութիս մէջ գոյութիւն ունեցող վարչա—կանոնական անբնական վիճակին եւ վարչութեան կամայական գործելակերպին պատճառաւ, վարչական կազմին եւ Առաջնորդ Սրբազան Հօր միջեւ ստեղծուած տարակարծութիւնը եւ եկեղեցական տագնապը վերջ չէին գտած, հակառակ չորս ամիսներու տարուած լուռ, սակայն լարուած աշխատանքին: Ընդհակառակը՝ կացութիւնը առաւել եւս սրուած էր վարչութեան ամբարտաւան ընթացքին պատճառաւ, որ առանց որոշակի հասկացողութեան մը գալու, 1990 Յունուար 3-ի համար նշանակած էր անդամական ժողով եւ մասնակի ընտրութիւններ, դարձեալ միակ ցանկով մը ներկայացնելով, տարի մը առաջ իրենց շրջանը լրացուցած անդամներուն թեկնածութիւնը:

Ի տես այս դատապարտելի ընթացքին, Առաջնորդ Սրբազանը, խումբ մը հաւատացեալներու հետ մէկտեղ, տասնըմէկ հիմնական կէտերէ բաղկացած ամբաստանագրով մը դիմած էր պետական համապատասխան մարմիններուն, որպէսզի անոնք արգիլէին Անդամ. Ժողովի գումարումը եւ պետական վերահսկիչ մարմիններու միջոցաւ, որոնց տուած արտօնութեան հիմամբ է, որ հայ Եկեղեցին, որպէս կազմակերպութիւն մը գործէ Արժանթինի մէջ, պէտք եղած միջամտութիւնը կատարէին՝ քննութեան ենթարկելով եկեղեցւոյ վարչութեան գործունէութիւնը, ստուգելու համար, եթէ ան օրինաւոր ընթացքի մէջ է՝ համաձայն պետութեան կողմէ վաւերացուած կանոնագրութեան:

Առ այդ, Արդարադատութեան Վերահսկիչ Գերատեսչութիւնը (Inspección General de Justicia) անհրաժեշտ չգտաւ ժողովը արգիլել, սակայն խոստացաւ պէտք եղած աշխատանքը կատարել վարչութեան եւ հաստատութեան գործունէութիւնը քննութեան ենթարկելու համար:

Հետեւաբար Յունուար 3-ին կայացաւ յիշեալ Անդամակ. Ժողովը, որու վերաբերեալ Առաջնորդարանս անհրաժեշտ կը նկատէ հրատարակութեան յանձնել սոյն հաղորդագրութիւնը:

Նախ կ'ուզենք յստակացնել, որ յապաղած Անդամակ. Ժողով մըն էր այս, որովհետեւ այն պէտք է կատարուած ըլլար 1988 թ. Նոյեմբեր ամսին, սակայն եկեղեցւոյ վրայ 20 տարիներէ ի վեր իր տիրապետութիւնը հաստատած հատուածին ներքին պայքարի մը պատճառաւ կայացած չէր եւ տարի մը վերջ միայն, այն ալ Առաջնորդին *դէմ* միացեալ պայքարի բերումով սոյն հատուածին վերին մարմինը արտօնած էր ժողովի գումարումը: Հանգամանք մը, որ եւս մէկ անգամ կ'ընդգծէ այս գաղութին մէջ եկեղեցւոյ բռնաբարեալ վիճակը:

Ժամը 20-ին ժամանեց Վերահսկողութեան Գերատեսչութեան ընդհանուր քննիչը, որը *ժողովէն* առաջ մէկ ժամուան տեսակցութիւն ունեցաւ Սրբազան Հօր եւ վարչական կազմին հետ: Ունկնդրելէ եւ դարձեալ տեղեկանալէ վերջ կողմերուն տեսակէտներուն մասին, առանց վերջնական եզրակացութիւն մը յայտնելու ան մեկնեցաւ, իր փոխարէն նշանակելով քննիչ մը ժողովը հսկելու համար:

Ի ներկայութեան պետական վերաքննիչին, ժողովը բացուեցաւ ժամը 21.30ին, 226 անդամներու մասնակցութեամբ:

Ներկայացուեցան 1987–1988 եւ 1988–1989 թթ. հաստատութեան գործունէութիւնը եւ հաշուեկշիռը:

Քանի որ, 1988 Նոյեմբերէն ի վեր, վեց վարչական անդամներ աւարտած էին իրենց շրջանը եւ տարի մը կը գտնուէին ոչ օրինական վիճակի մէջ, տեղի ունեցաւ նաեւ ընտրութիւն, որով 209 ձայներով, իրենց ժամանակը լրացուցած նոյն անձերը վերընտրուեցան:

Դէպքերու այս լոյսին տակ Առաջնորդարանս կը կատարէ հետեւեալ յայտարարութիւնը.

22 տարիներէ ի վեր Հայց. Առաք. Եկեղեցին կը գտնուի գաղութային հատուածի մը ձեռքերուն մէջ:

Սոյն հատուածը իր տիրապետութիւնը հաստատած Եկեղեցւոյ եւ Առաջնորդարանի վրայ, կ'ուզէ զանոնք օգտագործել գաղութին եւ միւս կազմակերպութիւններուն թելադրելու համար իր կամքը:

Ցաւերժացնելու նպատակաւ այդ տիրապետութիւնը կ'ոտնահարէ հայ եկեղեցւոյ օրէնքները, այս գաղութին եկեղեցական, արդէն իսկ կիսկատար կանոնագրութիւնը, ինչպէս նաեւ բարոյական ըմբռնումներ, որոնք պէտք է որ ստիպէին յարգել արդարութիւնը եւ օրինականութիւնը, ու ժամանակ առ ժամանակ, Անդամակ. Ժողով անուան տակ կը բեմադրէ ներկայացումներ, ուր խեղկատակ մթնոլորտի մը մէջ կ'առնէ որոշումներ ու կը կատարէ նշանակումներ զանոնք անուանելով ընտրութիւններ:

Եօթը կղպանքի տակ կը պահէ անդամացանկերը, ուրկէ, ըստ կամս, կը ջնջուին եւ կ'աւելցուին անուններ:

Ըսուածներուն լաւագոյն ապացոյցը կու տայ վերջին Անդամակ. Ժողովը, որուն կը մասնակցէին աւելի քան հարիւր երիտասարդներ, որոնք, խղճի ամենայն հանդարտութեամբ կ'ըսենք, ոչ իսկ դիմում կատարած են անդամ դառնալու համար, ոչ իսկ գիտէին թէ անդամ նշանակուած էին: Միայն ժողովէն ամիս մը առաջ, իրենց ալ ի զարմանս, հրահանգ ստացած էին սա ինչ օրը ժողովին մասնակցիլ եւ այն կեցուածքին մասին, որ հոն պէտք է որդեգրէին:

Իրերու այս կացութեան մէջ Առաջնորդարանս մէկ անգամ եւս կու գայ դատապարտելու եկեղեցական վարչութեան յոռի ընթացքը:

Կը դատապարտէ եկեղեցւոյ ներկայ բռնաբարեալ անթոյլատրելի վիճակը:

Կը դատապարտէ 3 Յունուարի Անդամական Ժողով անունը կրող ողբալի խեղկատակութիւնը:

Ցաւ կը յայտնէ, ի տես այն իրողութեան, որ նոյնիսկ 20-րդ դարու վերջաւորութեան հայ երիտասարդներ թոյլ կու տան ուրիշներու որ զիրենք թունաւորեն եւ անազնիւ ու անարդար շահերու նպատակաւ գործածեն:

Ի տես այդքան անարդարութեան, աւելի եւս կ'ամրացնէ իր վճռակամութիւնը անոր դէմ պայքարելու եւ օրինակութիւն վերահաստատելու համար:

Կոչ կ'ընէ գաղութին բոլոր գիտակից եւ արդարութիւնը սիրող տարրերուն միանալ այդ պայքարին:

Ազգային Առաջնորդարան
Արգենտինայի Հայոց

Երիտասարդութիւն Եւ Ապագայ

(Խոհեր Հայց.Եկեղեցւոյ Հոգաբարձութեան Անդամական Ժողովի առիթով)

Հոգեպէս ճնշուած չէի: Միայն սիրտս կը ցաւէր ի տես այն կատակերգութեան, որ Անդամական Ժողով անուան տակ բեմադրուեցաւ հայ կեդրոն սրահին մէջ:

Ամօթ, եւ խղճի խայթ կզգայի այդքան անարդարութեան, հատուածական մոլուցքի, թունոտ մոլեռանդութեան, վայրագ ուժի ցուցադրութեան եւ չարախինդ սինիկութեան առջեւ:

Ու այդ բոլորը, ի խնդի՜ր հայ եկեղեցւոյ մէջ գերիշխանութիւն հաստատելու:

Ի՜նչ վեհ պայքար:

Գուցէ շատերուն, մանաւանդ օտարներուն, անիմաստ, ծիծաղելի, աւելին, անըմբռնելի թուի: Սակայն դերակատարներուն համար ասկէ աւելի առաջնահերթ, կենսական հարց այս գաղութին մէջ չկայ:

Անոնք ի գին ամէն ինչի, ոտնահարելով բարոյական ամէն ըմբռնում եւ սկըզբունք, մէկ կողմ թողած խիղճ եւ ամօթ, թքած վեհ մօտեցումներու վրայ, ինչպիսիք են՝ հայութեան մէջ համերաշխութիւնը եւ միասնականութիւնը, դիմացինին իրաւունքը ճանչնալը եւ յարգելը, մտասեւեռում ըրած են միայն եկեղեցւոյ միջոցաւ իրենց տիրապետութիւնը հաստատել գաղութին վրայ:

Ա՛յս է միակ կարեւորը: Տիրելու, իշխելու մոլուցք: Որո՞ւ վրայ: Վասն ի՞նչ բանի: Ե՞րբ:

Նմանը՝ նմանի, հայը հայու վրայ:

Իր միակողմանի տեսակէտը եւ կամքը միւսներու վրայ պարտադրելու համար:

20-րդ դարու վերջաւորութեան, երբ բոլորը կը հաւատան ու կը ձգտեն միասնական ճիգերով եւ պայքարով բուժել մեր ժողովուրդի հին եւ նոր վէրքերը: Մէկտեղուիլ ու միահամուռ ուժերով պայքար մղել վասն աւելի արդար ու լաւ ապագայի:

Ու սիրտս աւելի կը ցաւի, երբ ամբողջ այդ բեմադրութեանը գործօն կերպով լծուած կը տեսնեմ բազմաթիւ ուսեալ, համալսարանաւարտ անձեր, որոնց մէջ՝ կարեւոր թիւով երիտասարդներ:

Երիտասարդնե՜ր, երիտասարդնե՜ր:

Խօսքս առաւելաբար ձեզի է, որ կ'ուղղեմ: Դուք էք մեր ժողովուրդի ապագան: Լաւ կամ վատ:

Եթէ ձեզ լաւ դրսեւորէք, զինուորագրուիք ազնիւ եւ վեհ գաղափարներու, մարտիկները դառնաք արդարութեան, մեր ժողովուրդը կ'ունենայ արժանաւոր, հպարտութիւն ներշնչող զաւակներ: Կը կատարէ դրական նուաճումներ, կը բարձրանայ անոր որակային մակարդակը:

Եւ հակառակը, եթէ հետամուտ ըլլաք միայն նենգութեան, ստորութեան, հայը հայու դէմ խտրական եւ դաւադիր վերաբերմունքի, վատոգի արարքներու, ապա պատճառ կը դառնաք մեր ժողովուրդի ալ հաւաքական որակային անկումին, լճացումին եւ տեղատուութեան:

Քուէարկութեան պահերուն ի տես ձեր հուժկու բազուկներուն օդի մէջ մխըրճուելուն հոգիս կը ցնծար, բայց երբ կ'անդրադառնայի, թէ անոնք Ստեփանակերտի կամ Երեւանի մէջ պարզուած հուժկու, ազնիւ բազուկները չեն, այլ հայ կեդրոն հնամաշ սրահին մէջ հատուածական մոլուցքով կուրացած բազուկներ, սիրտս կը սեղմուէր ու կու լար:

Ո՞ւր էր արդեօք ձեր գիտակցութիւնը: Ինչպէ՞ս չէիք մտածէր, որ նոյն պահուն, երբ դուք՝ շուրջ հարիւր երիտասարդներ հայ կեդրոնի սրահն էիք, ձեզի պէս ուրիշ հարիւրաւոր հայ երիտասարդներ հոն չէին:

Անոնցմէ շատերուն հետ դուք ազգականներ, բարեկամներ եւ ընկերներ էք, յաճախ կը տեսնուիք, միասին ատեն կ'անցնէք:

Մոռցա՞ք արդեօք, որ վաղն իսկ կրնայիք հանդիպիլ անոնց, նայիլ անոնց աչքերուն մէջ:

Հաւանաբար անոնց հետ միասին յաճախ ունեցած էք, երիտասարդական անխառն համոզումով գաղափարական բարձր տեսլական ունեցող զրոյցներ: Աշխարհըն ու անոր անարդարութիւնները փոխելու երիտասարդական վճռական կեցուածքով՝ յաճախ խօսակցած էք միջազգային, արժանթինեան եւ հայկական հարցերու մասին:

Միասին երազած եւ ապագայի ծրագիրներ յղացած էք:

Ի՞նչ պիտի ըսէք: Ի՞նչ բացատրութիւն պիտի տաք անոնց:

Բոլորդ ալ համահաւասար արժանթինեան քաղաքացիներ էք, օրէնքին առջեւ ունիք հաւասար իրաւունքներ եւ պարտաւորութիւններ: Եւ արդար է այդ դրութիւնը:

Եթէ մէկը փորձէ կապտել քաղաքացիական ձեր իրաւունքը, դուք արդարացիօրէն կը բողոքէք եւ կը պայքարիք նման ոտնձգութեան դէմ:

Ու այդ պայքարին մէջ կը միանաք, ու կը միացնէք ձեր ուժերը: Ի՜նչ ազնիւ կեցուածք:

Ինչո՞ւ նոյն կեցուածքը եւ վերաբերմունքը չէք դրսեւորեր գաղութէն ներս արդարութիւն եւ հաւասարութիւն ընելու համար:

Ժողովին ատեն, ձեր մեծերուն եւ ղեկավարներուն երեսներուն վրայ գծագըրուած չարախնդութեան մէջ երկու իմաստ կար: Առաջինը, որ մասնակիցներու մեծամասնութիւնը գաղութին միայն մէկ հատուածէն էր, որ այլ կերպ ալ չէր կրնար ըլլալ նկատի առնելով անդամացանկերուն ներկայ վիճակը: Երկրորդը, որ ամենէն կարեւորն էր, ձեզի նայելով կը հրճուէին, որ կրցած էին թունաւորել ձեր հոգիները:

(Շար.ը էջ 10-ը)

(Շար. էջ 9-էն)

Անդրադարձէ՛ք, ուշ չէ՛: Մի՛ հետեւիք նախորդ սերունդին եւ մի՛ կրկնէք անոնց սխալները: Մի՛ թողուք, որ անոնք թունաւորեն ձեր հոգիները: Որպէսզի, չըլլայ որ քառասուն տարի վերջն ալ շարունակուի հայութեան այսօրուան պառակտըւած վիճակը:

Իւրաքանչիւր հայ երիտասարդէն շատ բան կախուած է այդ ուղղութեամբ:

Ուրախութեամբ տեղեկացայ, որ վերջերս երիտասարդական համագումարի մը, դէպի հայրենիք վերադարձի կոչ ուղղուած է անոնց: Կը շնորհաւորեմ, հայրենիքը հզօր եւ կարող բազուկներու եւ միտքերու պէտքը ունի:

Սակայն, եթէ պիտի գտնուին երիտասարդներ, որ Հայաստան պիտի փոխադրեն իրենց հատուածամոլ ըմբռնումները, գործելակերպը եւ վարմունքը, ու այնտեղ պատճառ պիտի դառնան պառակտումի, ապա հայրենիքին պէտք չեն նման զաւակներ:

Արցախեան երկամեայ պայքարի յաջողութեան գաղտնիքը՝ Արցախի եւ Հայաստանի մէջ, ժողովուրդի միասնականութիւնն էր: Թշնամիները, որ կը կարծէին լաւ ճանչնալ հայ ժողովուրդը՝ փորձեցին օգտագործել մինչեւ հիմա իրենց ճանչցած ամենէն արդիւնաւոր զէնքը՝ պառակտել հայութիւնը, հատուածները իրարու դէմ հանել, տկարացնել ու այդ միջոցով խեղդել պայքարը եւ խոչընդոտել հարցի լուծումին:

Ձախողեցան անոնք, որովհետեւ, իրենց համար ալ անսպասելի կերպով, իրենց ճանչցած հայութիւնը չգտան իրենց դէմ: Հայաստանի մէջ հայութիւնը փոխուած է, միասնականացած է: Տարբեր տեսակէտներ կան, սակայն աշխատանքը եւ պայքարը միասին կը տարուին:

Սփիւռքի եւ մեր գաղութի երիտասարդութեան նկատմամբ ես լաւատես եմ: Անոնք պէտք եղած զարգացումը եւ խելացիութիւնը ունին, որպէսզի թոյլ չտան, որ զիրենք գործիք դարձնելու փորձերը յաջողութիւն գտնան:

Գրիգորիս Եպս. Բունիաթեան

Հարցազրոյց Յունուար 3-ի Ընդ. Անդամական Ժողովին Շուրջ

Անցեալ 3 Յունուարին տեղի ունեցած Հայց. Առաք. Եկեղեցւոյ ընդհանուր անդամական ժողովին, որուն մասնակցեցան 226 անդամներ —209 Հ.Յ.Դաշնակցութեան շարքային կամ հետեւորդ:

Այս առթիւ խմբագրութիւնս հանդիպում մը ունեցաւ գաղութիս ազգայիններէն Պրն. Կարպիս Տէրեպեանի հետ:

Պրն. Տէրեպեան, որ կը պատկանի Հ.Յ.Դաշնակցութեան, գաղութիս մէջ ծանօթ է, որպէս արդարասէր անձնաւորութիւն մը, որ իր անձնական հաւատամքը դարձուցած է գաղութիս բոլոր հատուածներուն խաղաղ ու ներդաշնակ համագործակցութիւնը:

Ընդհանուր անդամական ժողովին, արտայայտելով ոչ համակարծիք անդամներէ բաղկացած փոքրամասնութեան տեսակէտները, ան մի քանի անգամ ձայն առած է. Երբեմն ենթարկուելով անվայել եւ անվայելուչ յարձակումներու. բայց եւ այնպէս ըրած է որոշ հարցումներ ու կատարած ճշդումներ, ներկայացնելով դժգոհութիւններ քանի մը ապօրինութիւններու դէմ:

ՀԱՐՑՈՒՄ.

Նախ ընդունեցէք մեր շնորհաւորութիւնը ձեր արի եւ արդարամիտ կեցուացքին համար, զոր ցուցաբերեցիք կայացած, եկեղեցւոյ ընդհանուր անդամական ժողովին. Ի՞նչ տպաւորութիւններ կ'ուզէիք փոխանցել մեր ընթերցողներուն:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.

Առանց կեղծ համեստութեան, կը խորհիմ թէ իւրաքանչիւր անհատ կեանքի մէջ, պարտի ջանալ պարկեշտ եւ արդար կեցուացք որդեգրել երեւոյթներու հանդէպ, եւ ի հարկին՝ պաշտպանել այն սկզբունքները որոնց կը հաւատայ։ Չեմ կարծեր թէ նման տարրական պարտականութեան մը համար արժանի ըլլամ շնորհաւորութեան։ Իսկ, ինչ կը վերաբերի ընդ. անդամական ժողովին՝ ան որեւէ նորութիւն չբերաւ. Պարզապէս կրկնութիւն մըն էր նախկին ժողովներուն, որոնք կանխօրօք պատրաստուած կ'ըլլան եւ որոշումները առնուած ու դերերը բաժնուած։ Ժողովին մէջ այս որոշումները միայն կը վաւերացուին, երեւութապէս պահելու համար ժողովին ձեւականութիւնը։

Կրնայ տարբերութիւն մը նկատուիլ միայն շուրջ 100 երիտասարդներու, մեծ մասամբ Խրիմեան դպրոցի շրջանակէն, մասնակցութիւնը. Ինչ որ կը բացատրուի անով թէ՝ անդամացանկերը կը գտնուին ներկայ վարչութեան ձեռքը, որ ուզած ձեւով ուզածը կը տնօրինէ, առանց որեւէ մէկու հաշուետու ըլլալու։

ՀԱՐՑՈՒՄ.

Սոյն ժողովին ի՞նչ էին ձեր հիմնական առարկութիւնները:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.

Թերութիւններ շատ կային. Բայց պիտի թուեմ մի քանիները, որոնցմէ երկուքը ժողովին արծարծեցի։

Մաս մը նոր անդամներուն ներկայութիւնը ցոյց կու տար թէ անդամացանկերը վարչութեան կողմէ պատրաստուած էին, իր ուզած ձեւով։

Ապա՝ անհրաժեշտ պայման է որ հաշուեկշիռները (Balance) անդամներուն դրկուին կանխօրօք, որպէսզի անոնք կարողանան պատշաճօրէն ուսումնասիրել եւ ստուգել հաշուեկշիռներուն վաւերականութիւնը. Մինչդեռ անոնք բաժնուեցան անդամներուն ժողովասրահին մուտքին. Ինչ որ ոչ մի հնարաւորութիւն ձգեց մեզի՝ անոնց լուրջ ուսումնասիրութեան համար։

Երրորդ եւ վերջինը՝ 1987-88 տարեշրջանի տեղեկագիրը կը կրէր վարչութեան նախագահին ստորագրութիւնը, ինչ որ բնական է. Մինչ 1988-89-ի տեղեկագիրը կը կրէր փոխ-նախագահին ստորագրութիւնը. Այս հանգամանքը հարցականի տեղի կու տայ։

ՀԱՐՑՈՒՄ.

Այս տարուան ընդ. անդամական ժողովը տարբեր էր նախորդ բոլոր ժողովներէն: Առաջին անգամ ըլլալով՝ Թեմիս Առաջնորդը եւ խումբ մը անդամներ բողոք կը ներկայացնեն պետական պատկան մարմիններուն, եւ մատնացոյց ընելով ներկայ վարչութեան ապօրինի եւ կամայական գործելակերպը կը պահանջեն սոյն մարմիններուն միջամտութիւնը: Ի՞նչ է ձեր կարծիքը այս մասին:

ՊԱՏԱՍԽԱՆ.

Հայ եկեղեցին, որպէս եկեղեցական-թեմական կառոյց գաղութիս մէջ կը ներկայանայ Հայց.Առաք.Եկեղեցւոյ Կեդր. Վարչութիւն անուան տակ։

Վարչութիւնը իբրեւ կազմակերպութիւն գաղութիս կարեւոր կազմակերպութիւններէն մին է որ իր ձեռքին մէջ կը կեդրոնացնէ դրամական, տնտեսական, յարաբերական, մշակութային, կրօնական ու բարոյական մեծ ազդեցութիւն ու նաեւ ուժ, զորս ներկայիս դժբախտաբար կը գործածէ ապօրինի ձեւերով ու ի նպաստ իր շահերուն,արհամարհելով գաղութիս գերագոյն շահերը։

Հակառակ որ մեծամասնութիւնը կազմակերպութիւններուն եւ գաղութի դժգոհ են այս կացութենէն, եւ կարողութիւնը ունին զայն փոխելու՝ բայց եւ այնպէս այն տպաւորութիւնը կը թողուն թէ հաշտուած են, ինչ-ինչ պատճառներով, տիրող կացութեան հետ. կարգ մը կարեւոր միութիւններ գործնական քայլերու չեն ձեռնարկեր եւ սխալ մեկնաբանութեամբ մը կ'առարկեն թէ՝ պայքար մը կրնայ լարուածութիւն ստեղծել անհատներու եւ կազմակերպութիւններու միջեւ. Ուրկէ հաստատումը հատուածի մը տիրապետութեան։

Ես անձնապէս դատապարտելի կը գտնեմ սոյն մօտեցումը։ Միութիւններ որ յաճախ դրական աշխատանք կը կատարեն, կը հպարտանան իրենց անցեալի եւ ներկայի գործունէութեամբ, տակաւին ուրիշներ որ կ'ոգեկոչեն իրենց իսկապէս պանծալի հերոսները, դժբախտաբար իրենց կեցուացքովը ցոյց չեն տար թէ հաւատարիմ կը գտնուին իրենց սկզբունքներուն, եւ անցեալին եւս եւ պահող անպատասխանատու դիրք մը կ'որդեգրեն ներկային առջեւ։ Հոս կը կայանայ իրական պատճառը գաղութիս պառակտումին։

Կայ նաեւ վարչութեան մէջ, եւ շուրջը, դրամական ու վաճառականական շահերու դրութիւն մը, որ կ'անդամալուծէ շատերը, կապելով ձեռքերը, կտրելով լեզուները եւ կուրացնելով աչքերը. Միւս կողմէ՝ կարող անձերը գաղութէս կը հեռանան ազատ ձգելով ասպարէզը հայ կեդրոնին, որ դարձած է անձնական ագարակ։ Այս ամօթալի վիճակը փոխելու համար ամբողջ գաղութը միջոցներ չանեն հետեւաբար՝ այս ամբողջ մթնոլորտին մէջ, ես կը կարծեմ որ Առաջնորդին կը մնար միակ ճամբան՝ օրինական միջոցներով հարցին լուծում մը գտնելու։

Դառնութիւն կը զգամ որ, ընտանեկան, գաղութային, ներքին հարց մը մեր սեփական ուժերով չենք կրնար լուծել եւ կը ստիպուինք դիմել օրէնքի միջամտութեան. Ո՞ւր մնաց որ պիտի լուծենք հայութեան միջազգային հարցերը. փողոցները արշաւելով, թշնամիին դէմ պոռալ-կանչելով եւ հերոսութիւն ցուցադրելով չէ որ պատմութեան մէջ կարելի պիտի ըլլայ անմահանալ։

(Շար.ը յաջորդիւ)

Հայկ. Ցեղասպանութեան Ականատես Ամերիկացի Դիւանագէտին Յուշերը Կը Հրատարակուին

Յառաջիկայ Դեկտեմբեր 15-ին, Հրատարակիչ Արիստիտ Քառացաս Հրապարակ պիտի հանէ, Ա. Համաշխարհային Պատերազմի օրերուն՝ ամերիկացի դիւանագէտ Լեսլի Ա. Տէյվիսի յուշերը, The Slaughterhouse Province: An American Diplomat's Report on the Armenian Genocide, 1915-1917 *խորագրով:*

Տէյվիս 1915–էն 1917 *ամերիկեան հիւպատոսն էր Խարբերդի մէջ, ուր ան ականատես դարձաւ բռնագաղթին եւ սպանութիւններուն: Տեսնելով իր շուրջ պարզուող ահաւոր ոճիրը, ան բազմաթիւ պտոյտներ կատարեց նահանգին դաշտային շրջաններուն մէջ, որոնք հարիւրաւոր դիակներով ծածկուած էին: Որպէսզի իր գրի առնելիք արձանագրութիւնները վաւերական դառնան, քննական արշաւներուն ան իր հետ տարաւ նաեւ բժիշկ մը, որպէսզի ան բժշկական քննութեամբ հաստատէր բերքանե... ... ճառները: Ան նաեւ նկարահանեց բազմաթիւ զոհեր:*

Տէյվիս իր արձանագրութիւնները տեղեկագրի ձեւին տակ յանձնեց Ամերիկայի Պետական Քարտուղարութեան 1918–*ին: Տարիներ մոռացութեան տրուելէ ետք, ամերիկեան կառավարութեան արխիւներուն մէջ Թուրքիոյ եւ Մերձաւոր Արեւելքի մասին պրպտումներ կատարած ժամանակ, պատմաբան Սուզըն Պլէր ի յայտ բերաւ Տէյվիսի տեղեկագիրը, որուն վրայ ան աւելցուց ներածական մը, կենսագրական նօթեր դիւանագէտին մասին եւ այդ տեղեկագրին պատմականը:*

Անկասկած, այս հատորին հրատարակութիւնը ճիշդ ժամանակին առնուած քայլ մըն է, նկատի ունենալով Հայկական Բանաձեւին մասին արտայայտուած թեր ու դէմ կարծիքները, յառաջիկայ Ապրիլ 24–*ին Հայկական Եղեռնը պաշտօնապէս ոգեկոչելու առնչութեամբ*

Փարիզի Ռատիո «ԱԳԲ»ի Տեսակցութիւնները

Ընկ.Երուանդ Ազատեանի Հետ

Շարունակութիւն ու Վերջ

Հայաստանը բազմաթիւ պահանջներ ունի՝ քաղաքական, ընկերային ազգային, բարեսիրական եւ մշակութային: Ինչպէս որ Խորհրդային իշխանութիւնը ազատութիւն կու տայ Հայաստանին իր տնտեսութիւնը կազմակերպելու՝ նոյնպէս բարոյական եւ ազգային գետնի վրայ ալ ատիթ կը տրուի մեր ժողովուրդին որ ինքզինքը կազմակերպէ ոչ թէ Մոսկուայի կամ Երեւանի Խորհրդային իշխանութիւններու պահանջով այլ ըստ իր կարիքներուն:

Պատմութիւնը ցոյց տուաւ որ խորհրդային իշխանութիւններու -Մոսկուայի թէ Երեւանի - պահանջները միշտ ալ հայ ժողովուրդի պահանջներուն չէին համընկներ...:

-Ռատիօ «ԱԳԲ»- Այդ նոր շարժումներուն դեկավարները ընդհանրապէս գիտակցատողներ են. յապրութեարներու կամ մտաեեանդարաններու մարդիկ են որոնք փառասիրութենէ զուրկ բայց քաղաքական պատրաստութենէ ալ զուրկ մարդիկ են բայց ժողովուրդի վատահութիւնը կը վայելեն՝ մանաւանդ իրենց բանտարկութենէն յետոյ: Անոնք կրնա՞ն ըստ ձեզի վարուած մեր առաջնորդները հանդիսանալ եւ մեր ճակատագիրը որոշել: Անոնք կրնան սխալներ գործել, որովհետեւ քաղաքականութիւնը անհատ դաշտ մըն է ուր ճուազգայն սխալը ներելի չէ:

-Ե. Ա.- Ղարաբաղի Կոմիտէի անդամները թէ Հայաստանի ամբողջ ժողովուրդը միայն ընտրողի տեղեկութիւններու հաղորդակից եղած են տասնամեակներու ընթացքին:

Տակաւին մինչեւ հիմա ալ անոնք քաղաքական ամբողջական ծանօթութիւններ չունին Խ. Միութեան շուրջ եւ աշխարհի անցուդարձերուն մասին: Իրական քաղաքականութիւն մը կը ճշդուի բոլոր տեսակէտներու գիտական վերլուծումին վրայ հիմնուած: Երբ մարդոց կը զլացնին այդ հնարաւորութիւնները, սխալներ գործելու հաւանականութիւնները կամ պատճառները կ'աւելնան:

Կը կարծեմ որ Ղարաբաղի կոմիտէի կամ Համազգային Շարժումի դեկավարները Հայաստանի խորունկ զգացումներէն բխող եւ զանոնք խորհրդանշող կազմակերպութիւններ են, բայց չեմ կրնար ըսել որ անոնք քաղաքական ամբողջական փորձառութիւն ունեցող մարդոցմէ կամ խմբաւորումներէ կազմըւած են: Իրենց արտայայտութիւններէն կը տեսնենք երբեմն ծայրայեղ կեցուածքներ եւ երբեմն ալ քաղաքական հեռատեսութեան պակաս. անգիտակցութիւն մը՝ թէ պատմութեան վերաբերեալ եւ թէ մեր շրջապատի ազգութիւններու մասին որոնց միջեւ եղած յարաբերութիւնները շատ ազդած են մեր ճակատագրին վրայ: Իրենց արտայայտութիւններուն կամ որոշումներուն մէջ մենք ականատես կ'ըլլանք որոշ սահմանափակ ծանօթութիւններու:

Օրինակ վերջերս Հայաստանի խորհրդարանին մէջ կը լսենք երկու արտայայտութիւններ. մէկը Զօրի Բալայեանի ելոյթը որ կը ջարագրվէ Ռուսիոյ ի նպաստ Հայաստանի քաղաքական արեւելումի շարունակումը, միւսը՝ Պր. Լ. Տէր Պետրոսեանինը, որուն հանդէպ խոր յարգանք ունիմ, բայց ան յանկարծ փաթթոցիչմը որպէս ոչ-մշտական ընդպոկային դիտելու վճռական ժամանակ մը երեւան կը բերէ:

Ասիկա անհատ կարճատեսութիւն մըն է: Ինչպէս կարելի է ուրանալ փաթթուանիզմի վտանգը. Փաթթուրանիզմը երէկ այսօր եւ վաղը անհատ վտանգ կը ներկայացնէ մեզի, կերպով մը կը հակադրուի, Պր. Լ. Տէր Պետրոսեանի ելոյթին մէջ, Ղարաբաղի Կոմիտէի շարժման: Ուրեմն Արցախի ազատագրման հեռանկարը կարծէք թէ կ'արգելակուի, փաթթուրքիզմի դէմ մեր ունեցած տրամադրութեամբ կամ զգօնութեամբ. ընդհակառակն, մէկը միւսին շարունակութիւնն է: Փաթթուրքիզմը իր սուր դունչը Ատրպէյճանի միջոցով խրած է Հայաստանի կողին. փաթթուրանիզմը Ատրպէյճանով կը շարունակուի Հայաստանի կեանքին եւ հաշիւներուն մէջ. կարելի չէ մէկը միւսէն անջատել:

Ես շատ կը զարմանամ որ այդպիսի պրտաւայտութիւններ կ'ըլլան եւ կերպով մըն ալ անողոքակի թուրքը իբրեւ իրենց դաշնակից ներկայացնելու խորունկ միամտութիւնը մէջտեղ կ'ելլէ:

Մենք տեսանք 1921-ի Փետրուարեան Ապստամբութեան ատիթով ինչպէս հանդիսատեսի դիրք մը բռնեցին թուրքերը. հակառակ Դաշնակցութեան իրենց ըրած դիմումին, ձգեցին որ հայ ժողովուրդը Խորհրդային Իշխանութեան դէմ ունեցած բախտումին ընթացքին քիչ մը եւս կոտորակուի, կարծէք թէ մէկուկէս միլիոն զոհը բաւարար եղած չըլլար:

Մխս կողմէ Զօրի Բալայեանի բացատրութեամբ «Մեծն» Ռուսաստանի հանդէպ ստորակայութեան տրամադրութիւնն ալ շատ չեմ բաժներ: Մենք մէկ ընտրութիւն ունինք: Մեր փոքր ժողովուրդին շահերը եւ քաղաքական դրութիւնը այնպէս մը դասաւորուած են որ մեր կեանքը Ռուսաստանի քաղաքականութեան կապուած է:

Չենք կրնար անտեսել այդ իրողութիւնը, այնպէս ինչպէս Հայաստանի Հանրապետութեան օրերուն անտեսուեցաւ ան, երբ ըսինք «եթէ Մոսկուան մեզի պէտք ունի՝ մեր ոտքը թող գայ...»:

Մենք փոքր երկիր մըն ենք հիմա եւ շահերու համադրութիւն մը պէտք է ընտեղենք. ոչ այդ մեծամտութիւնը եւ ոչ ալ ստորակայութեան այդ զգացումը մեզ տեղ կը հասցնեն. չմտածել թէ ինչ որ Ռուսաստան կ'ըսէ անպատճառ ճիշտ է: Ան կը յարատարէ իր շահերուն համապատասխան եղած բանը միայն: Բայց չեմ կարծեր որ այսօր կամ վաղը աշխարհի քաղաքական իրականութեան մէջ բան մը փոխուի: Ոչ ալ ներկայեսելի ժամանակի մը մէջ փոփոխութիւն կրէ, հետեւաբար մենք պիտի հաշտուինք Ռուսաստանի հետ ապրելու իրողութեան հետ: Փաթթուրքիզմը իբրեւ վտանգ տեսնենք կամ ոչ, մենք ուզենք կամ չուզենք թուրքը մնայուն նպատակ ունի մեզ բնաջնջելու. երբ կը տեսնէ որ Հայաստան մը գոյութիւն ունի՝ զայն անպատճառ պիտի ջնջէ քարտէսի վրայէն, այդպիսի աղետի մը պարագային, հայերն ալ կը բնաջնջուին երկրին մակերեսէն:

-Ռատիօ «ԱԳԲ»- Հիմէն ի վեր մեր պատմութեան ընթացքին գոյութիւն ունեցած է երկու արեւելում. Բիւզանդիոն կամ Տիզբոն եւաքն: Թուրքիան գոյութիւն չունէր տակաւին եւ այդիկա շարունակուած է ցայսօր, ես կ'ուզեմ կասկածելի ժամանակ ըլլալ: Այսօր իրապէս անհնա՞ր կը գտնէք Թրքական «Օրհնաթացիա» մը երբ ժամանակները փոխուած են. Թուրքիան կ'ուզէ Եւրոպական համայնք մտնել եւ ինքզինքը արդիականացնել, ժողովրդական եւ ռամկավարական երկիր մը դառնալ: Այդ բոլորին շրջագծին մէջ արդեօք կարելի չէ՞ հակական հարցին լուծումը այնպէս մը կատարել, երկխօսութիւն մը ստեղծել եւ Թուրքիան համոզել. անհիմ իրեն համար ընդատեւոր եւ շահաւոր է, նոյնպէս շահաւոր եւ ընդատեւոր կ'ըլլայ հայութեան՝ առանց այդ պայմանները մէջ հակադրուելու Ռուսերուն եւ Ռուսական շահերուն:

-Ե. Ա.- Եթէ Թուրքիան նման որեւէ դիտատորութիւն ունի կամ եթէ որեւէ մէկը կը տեսնէ որ Թուրքիան այդպիսի վիճակի մէջ կրնայ ըլլալ՝ թող յայտարարէ: Բայց Թուրքիոյ Եւրոպական համայնքէն ներս մտնելու գլխաւոր արգելքներէն մին մարդկային իրաւանց բռնաբարումն է: Այսօր 15 միլիոն քիւրտեր կան Թուրքիոյ մէջ. եւ եթէ այդպիսի տրամադրութիւն մը ունի, անոնք ամբողջութեամբ իր ափին մէջ են. թող մէյ մը այդ տրամադրութիւնը Քիւրտերու հանդէպ ցոյց տայ:

Անհատ ջարդեր, բռնաբարումներ, կախադատներ կը շարունակուին ներքին գաւառներու մէջ, իսկ մխս կողմէ թուրքերը Եւրոպային կը ծպտին ըսելով որ «անհատներ մենք քաղաքակիրթ երկիր ենք»:

Ցեղոյ քաղաքական իրականութիւն մըն ալ գոյութիւն ունի: Պզտիկ Կիպրոս մը կար, ինչպէ՞ս յարձակեցաւ, յօշոտեցին զայն եւ երկրին 40%ը բռնի գրաւեցին...

Եթէ իրօք այդպիսի դիտատորութիւն մը ունին մենք կ'ուզենք զայն տեսնել Կիպրոսի պարագային ալ:

Կերպով մը մենք պէտք է ականատես ըլլանք որ Թուրքիան ներքին թէ արտաքին գետնի վրայ մարդուած է իր հակամարդկային եւ հակառամկավարական էութենէն եւ պատրաստ է իր պատմութեան հետ հաշուեյարդարի ենտելու եւ ըսելու որ «այո մեր նախնիքները մէկուկէս միլիոն հայեր ջարդեցին, նստիք եւ հաշուակցինք, այնպէս ինչպէս որ գերմանացիները ըրին:

Մեր պատմական յուշարձաններուն հանդէպ թող մարդկային վերաբերում մը ցուցաբերուն, այն ատեն թերեւս կրնանք համոզուիլ որ Թուրքիոյ մէջ բան մը փոխուած է:

Մեր յոյսը մեր դիմացը քաղաքակիրթ Թուրքիա մը ունենալուն մէջ է, այնպէս ինչպէս հրեաները քաղաքակիրթ Գերմանիա մը ունեցան եւ կրցան իրրեւ քաղաքակիրթ ազգ խօսակցիլ եւ պատմութեան հաշուեյարդարը կատարել եւ ստանալ առատ հատուցում:

Մեր յոյսն ալ այդ է որ օր մը թուրքը քաղաքակրթուի. եւ մենք կը մաղթենք որ քաղաքակրթուի, ինչ որ ի վերջոյ մեռի ի նպաստ պիտի ըլլայ ինչպէս՝ ի շահ համայն մարդկութեան: Քաղաքակիրթ ազգ դարձած թուրքը պիտի ուզէր նստիլ եւ հաշուեյարդար կատարել իր պատմութեան հետ. այն ատեն պիտի տեսնէր թէ ինչպիսի արխնալի պատկեր մը գոյութիւն ունի այդ պատմութեան մէջ, մանաւանդ հայ ժողովուրդի նկատմամբ:

Այդ պարագային թերեւս միայն (որ շատ թէական է) կարելի ըլլայ նստիլ եւ խօսիլ...:

ՋԱՂԵՑ Բ.Ա.

Հայրենիքի ու Հայապահպանման...

(Շար.1 էջէն)

արտաքին, այնպէս էլ ներազգային տարընթացութիւնների ու մակընթացութիւնների դէմ-հաճդիման ու չկորցնել հաւասարակշռութիւնը, պահել ոչ միայն իր, այլեւ իր հազարաւոր ցեղակիցների ազգային արժանապատուութիւնը:

Յարգարժան Պրն. Մանուկեան, Դուք կարողացել էք մնալ անհողդողդ, աներեր աշխարհի հողմերի դէմ շնորհիւ Ձեր ողջամտութեան ու հաւատի, շնորհիւ այն բանի, որ ժողովրդին բարձր էք դասել ամէն տեսակ գաղափարական խմբաւորումներից, եւ Ձեր կորովն ու կարողութիւնը ի սպաս էք դրել հայ ժողովրդի ու հայրենիքի բարօրութեանը: Ձեր հայեացքը չի սահել երեւոյթների ու դէպքերի մակերեսով, կարողացել էք գնել խորքը, տեսնել կորիզը, զանազանել անցաւորն ու մնայունը, յաւերժը՝ ժողովրդի գոյութեան ու յարատեւումի առհաւոտչեան: Այս է, որ սնել ու զօրացել է Ձեր հոգում ժողովրդի ու հայրենիքի պաշտամունքը: Մարդկային թանկ առաքինութիւններից է դիմացինի կեանքը դիւրացնելը: Դուք ոչ միայն անհատների կեանքը էք դիւրացրել, այլեւ հոծ զանգուածների, առաքինութիւն, որին դժուար է անուն գտնելը: Երախտագէտ հայ մարդիկ երբեք սա մոռանալ չեն կարող: Մեր ժողովրդի ցաւն ու տառապանքը, խինդն ու ուրախութիւնը միշտ ընկալել էք իբրեւ Ձեր սեփականը: Գիտենք, որ սպիտակեան աճուելի երկրաշարժը, որը խլեց տասնեակ հազարաւոր հայերի կեանքը, հիմնովին կործանեց հայրենիքի ծաղկուն ոստաններն ու շէները, մինչեւ հոգու խորքը ցնցեց Ձեզ: Գիտենք նաեւ, որ անսահման հրճուանք ապրեցիք, տեսնելով մեր ազգային զարթօնքը, որ բարձրացաւ արցախեան լեռնաշխարհում ու լցուեց համայն հայութեան սրտերը, շնորհիւ խորհրդային երկրում, Հայաստանում ծուն մտած քաղաքական նոր մտածողութեան, որ վերակառուցում անուն է կրում: Գիտենք եւ այն, որ արդարութեան յաղթանակի հաւատը զօրաւոր է Ձեր սրտում, ինչպէս եւ համայն հայութեան: Համազգային ոգու զարթօնքը, որու պտղակրումից տարաբնոյտութիւնը իր տեղը զիջում է ժողովրդի միասնականութեանը, ամենուրեք ամրապնդում է մեր հայեցի գոյատեւութեան պատնէշը: Եւ Դուք միշտ եղել էք հայրենիքի ու հայապահպանութեան այդ պատնէշի վրայ: Մեր պատմութիւնը, անշուշտ, ժամանակ կը գտնի հիմնաւոր նժարելու Ձեր բոլոր բարի գործերը:

Թանկագին բարեկամ, Ձեր անունը հոլովուելիս, չենք կարող չհոլովել եւ Տիկին Մարի Մանուկեանի անունը, որը միշտ-եւ շարունակ ներշնչել է Ձեզ ընթանալու ճշմարիտ, դէպի ժողովուրդը ձգուող ճանապարհով: Ընդունէք մեր ողջոյնները եւ հաղորդէք Ձեր հնգամեայրյր եւ ազնուական տիկնոջը:

Այս իւրօրինակ հաշուեկշիռ-մեծարումը հարկաւոր է ոչ միայն ապրողներիս, այլեւ եկող հայ սերունդներին: Թող որ Տէր եւ Տիկին Մանուկեանների աջը զօրավիգ լինի Ձեր հայրենանուէր գործը շարունակողներին: Թող Ձեր գործի ու մտածումի լոյսը լուսաւորի Հ.Բ.Ը. Միութեան բոլոր ներկայ եւ գալիք ղեկավարների ճանապարհը: Մենք վստահ ենք, որ արժանաւոր հօր արժանաւոր դուստրը՝ Տիկին Լուիզ Մանուկեան-Սիմոնը հաստատուն կանգնած է այդ ճանապարհի վրայ եւ Միութեանդ ղեկը ձեռքին՝ կ'առաջնորդի հայապահպանութեան հզօր նաւդ դէպի նոր հորիզոններ:

Հայ Մամուլ՝ Ի Սէր Աստուծոյ, Թո՛ղ Ամերիկա Արցախով Զբաղի...

Մենք անոնցմէ չենք որ կը ծափահարենք ամերիկեան Ծերակոյտի միաձայնութեամբ քուէարկուած բանաձեւին Արցախի մասին, մանաւանդ երբ գիտենք այդ նոյն Ծերակոյտը ի՞նչ սակարկութիւններ (աւելի ճիշդ՝ **փազարլըքներ**) ըրաւ եւ կ՚ընէ երբ հարցը Արցախի չի վերաբերիր —որ ի դէպ իր հոգն ալ չէ խորքին մէջ— այլ 1915-ի ցեղասպանութեան: Նախագահ Պուշ նամակ մըն ալ գրած է այդ առընչութեամբ ծերակուտական Միչըլի իր ընդդիմութիւնը «բացատրելով», ուր ցաւ յայտնելով 1915-1923-ի «ահաւոր դէպքերուն» կը շեշտէ՝ **«Բայց, շատ զգայուն եմ Միացեալ Նահանգներու բարեկամական յարաբերութեանց մեր բարեկամ եւ գինակից Թուրքիոյ հետ»:** Եւ կարեւորը այս է անշո՛ւշտ, ոչ պէտք է զարմանալ, ոչ ալ վրդովիլ, ըստ մեր միամիտ սովորութեան:

Արցախի բանաձեւը ջղագրգռեց նաեւ Մոսկուան, որ զայն նկատեց միջամըտութիւն Պետութեան մը ներքին հարցերուն, ինչ որ նաեւ հակազդեցութիւն ստեղծեց Հայաստան եւ հայ երեսփոխաններ բացատրեցին թէ այդպէս չէ: Ամէն պարագայի հետաքրքրականը այն է, որ Հիգշաբթի առտու, Նոյեմբեր 30-ին, ձայնասփիւռը (Ֆրանս—Էնֆօ) հաղորդեց որ Միացեալ Նահանգներու Արտաքին նախարարը՝ Ճէյմս Պէյքըր յայտարարած է. **—«Միացեալ Նահանգները պիտի չընդդիմանան Խ.Միութեան զինեալ միջամտութեան մը, Հայ—Ազերի ազգամիջեան բախումներու առաջքն առնելու համար»:**

Ինչո՞ւ այս յայտարարութիւնը, երբ Մոսկուա դեռ —հրապարակաւ— նման որեւէ տրամադրութիւն չէ յայտնած: Արդեօ՞ք, ձեւով մը նահանջ կամ զղջում չէ, իբրեւ հետեւանք իր բանաձեւին առթիւ իրեն եւ Մոսկուայի իր դեսպանին եղած բողոքին առթիւ Մոսկուայի կողմէ: Ու այսօր ըսել կ՚ուզէ Մոսկուայի՝ «ի՛նչ կ՚ուզես ըրէ, ալ չեմ խառնուիր, զօրք ղրկէ, ճզմէ ժողովուրդները, sorry. ալ բան չեմ ըսեր»:

Ինչ լաւ կ՚ըլլար որ մեզմով չզբաղէր Ամերիկան, իր բանաձեւներն ալ իրեն պահէր: Մարդ երբ Ամերիկայի պէս բարեկամ ունենայ, արդէն թշնամիի պէտք չունենար...:

«ՅԱՌԱՋ» 1 Դեկտեմբեր, 1989

Վարչապետ Թաչերի Հեռագիրը Նախագահ Ոսկանեանի

Պարոն Հ.Մ.Ոսկանեանին.

Հայաստանի Գերագոյն Խորհրդի Նախագահութեան Նախագահին,

Այսօր, ինչպէս որ մէկ տարի առաջ, ես մտածումով Հայաստանի ժողովուրդի հետն եմ: Ամբողջ աշխարհն է հիացած ի տես այն հաստակամութեան ու վճռակամութեան, որոնցով ձեր ժողովուրդը կը վերականգնէ կորուսածը, նորէն կը կառուցանէ աւերուած քաղաքներն ու գիւղերը: Մեծն Բրիդանիոյ ժողովուրդը կարուցանէ տեսուչը բռնած, կը հետեւի ձեր հերոսական ջանքերուն: Յոյսով եմ աչքերովս տեսնել մէկ մասը այն բանի, ինչ կը կատարուի Հայաստանի մէջ, քանի որ կ՚ուզէի Յունիսին ձեր Հանրապետութիւնը այցելել, որպեսզի բացումը կատարեմ Լենինականի մէջ համատեղ կառուցուող դպրոցին:

Փորձութիւններու ժամուն հայ ժողովուրդի ցուցաբերած արիութիւնը բոլորիս համար օրինակ կը ծառայէ: Ընդունեցէք լաւագոյն բարեմաղթութիւններս այդ ողբերգական իրադարձութեան տարելիցի օրը:

ՄԱՐԿՐԷԹ ԹԱՉԷՐ
Վարչապետ Մեծն Բրիտանիոյ

Արցախ, Տանջալից Յիշողութիւն

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 11 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐԻ

Քաղաքը վշտալի լռութեան մէջ է: Խոնարհուած են Հայաստանի Պետական եւ ազգային դրօշները: Բազմահազարանոց մարդկային հոսանքը ձգւում է դէպի երկրաշարժի զոհերի յուշարձանը: Բոպէ առ բոպէ այն աւելի ու աւելի է ծածկւում թարմ ծաղիկներով: Պսակներ են դրւում Լեռնային Ղարաբաղի Ազգային Խորհրդի, ԼՂԻՄի Յատուկ Կառավարման Կոմիտէի, դրա կուսակցական եւ խորհրդային կազմերի, կուսակցութեան քաղաքային կոմիտէի, ժողովրդական դեպուտատների քաղխորհրդի գործկոմի, մարզկենտրոնի ձեռնարկութիւնների, կազմակերպութիւնների եւ հիմնարկների կոլեկտիւների կողմից:

Իսկ մարդիկ գալիս են ու գալիս. Մեծահասակներ եւ երեխաներ, գալիս է սրտերից եւ անարդարութիւնից վիրաւորուած Արցախը, որը, չհասցնելով ապաքինուել մի ցնցումից, ընկնում է միւսի մէջ: Արդէն ութերորդ անգամ ճակատագիրը փորձում է հայերի հաստատակամութիւնը, բայց բաւական չէ՞ արդեօք...

Ասում են, բարեկամներին փորձանքի ժամանակ են ճանաչում: Աւելացնենք. Թշնամիներին նոյնպէս:

Արցախցիները երբեք չեն մոռանայ, թէ ինչպէս մասայական լրատըութեան որոշ միջոցներ մէկ տարի առաջ պատմելով մարդկային աննախադէպ գթութեան մասին, որի ալիքը բարձրացել է ամբողջ երկրագնդում, յամառօրէն լռութեան էին մատնում հարեւան հանրապետութիւնում մեկուսացուած արիւնակից եղբայրների օգնութիւնը: Յիշողութիւնից չի ջնջուի նաեւ այն թէ ինչպէս անօթեւան, մնացած հայրենակիցները նոյն Հանրապետութեան ջանքերով չկարողացան ապաստան գտնել Արցախում:

Տարերային աղէտը, վերջին երկու տարուան սոցիալական ցնցումները եւ աւելի կոփեցին հայ ժողովրդին, համախմբեցին նրան: Նա գիտակից, որ պարտաւոր է անձամբ տնօրինել իր ճակատագիրը: Ուրեմն թող անմեղ զոհերի յուշարձան դառնան Հայաստանի ու Լեռնային Ղարաբաղի միաւորումը, աւերակներից հպարտ եւ ազնիւ Հայաստանի քաղաքների ու գիւղերի վերածնունդը:

Ս. ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ
«Արմէնփրէս»ի թղթակից

Հայաստան

Մոմի Ցերեկուայ Լոյսը

Դեկտեմբեր 7-ին վշտահար էր Երեւանը:

Ամենայն հայոց մայրաքաղաքում չքացել էր ժպիտը մարդկանց երեսներից: Լոյս էր տալիս, բայց ոչ տաքութիւն երկնքից կախուած արեւի հսկայ գունդը:

Ժողովուրդը սգում էր իր զաւակների կորուստը, որ զոհ գնացին դաժան տարերքին:

Դատարկ էին կինոթատրոնները, թատրոններ, համերգասրահները: Ոչ մի տեղից ուրախ երգ եւ մեղեդի չէին լսվում: Միայն ռատիոն ու հեռուստատեսութիւնն էին, որ սգոյ մեղեդիներ էին սփռում: Հայումաչ դուդուկի մեղեդիներն էին փչրւում ամէն հայի սրտում, ամէն հայի հարկի տակ:

Երեւանի փողոցները գրեթէ դատարկ էին. Մարդկանց մի մասն է այստեղ ու այնտեղ էր շտապում, մեկնելու Լենինական, Սպիտակ, Կիրովական, իր ցաւը կիսելու ողջ մընացած ընկերների, բարեկամների, ազգականների հետ, ծաղիկ դնելու անդարձ գնացածների շիրիմներին:

Վիշտ էր սառած մարդկանց երեսներին, որոնք հաւաքուել էին վերջ թատերական հրապարակում:

Սառն օդը երբեմն տաքանում էր նրանց արտաշնչած գոլորշիով, ապա խօսակցութեան թեման դարձեալ Ղարաբաղի խնդիրն էր ու այդ խնդրի շուրջը հիւսուած անմարդկայնութեան շղթաները:

Միկրոֆոնին են մօտենում հայոց համազգային շարժման ներկայացուցիչները: Արարողութիւնն ընկըւում է «Հայր Մեր»ի երգեցողութեամբ: Հաւաքի մասնակիցները մէկ ռոպէ լռութեամբ ու բռունցքները վեր պարզած յարգում են զոհերի յիշատակը:

Ապա խօսք է գնում 1988 թուականի Դեկտեմբերի 7-ին հայ ժողովրդին հասած ահաւոր ողբերգութեան մասին:

Հաւաքի մասնակիցները լռութեամբ հակալութեան ու երախտագիտութեան խօսքեր ասացին աշխարհի այն բոլոր ժողովուրդների ու պետութիւնների հասցէին, ովքեր մարդասիրութեան, զգաստութեան ձեռք մեկնեցին դժբախտութեան մէջ գտնուող ժողովուրդին:

Ամբողջ այդ ժամերին իրենց երիտասարդ ծնողների հետ հրապարակում մրսում էին երկու փոքրիկներ՝ քոյր ու եղբայր: Սակայն նրանց սառած-կարմրած ձեռքերին չէր հանգչում մոմի թրթռացող լոյսը, կարծես փաստելով, որ ոչ մի երկրաշարժ, ոչ մի վաղալիքմ չեն կարող ընկճել ժողովուրդի անկոտրում ոգին:

Հայկական հեռուստատեսութիւնը երկրաշարժի առիթով մի շարք ծրագրեր հեռարձակեց եթեր: Դրանք հոգեհանգստեան արարողութիւնների նկարագրութիւններ էին, փաստագրական ժապաւէններ, յիշատակի համերգներ, արտասահմանեան կինեմատոգրաֆիստների տեսագրութիւններ:

Վ. ՍԱՆԹՐԵԱՆ
«Արմէնփրէս»ի թղթակից

Ցարութիւնեան—Մեթլոք Տեսակցութիւն

Դեկտեմբեր 6-ին Երեւանի Խորհրդային շրջանի անտառ-պուրակին մէջ տեղի ունեցած է, հանրապետութեան աշխատաւորութեան ներկայացուցիչներու ներկայութեամբ, երկրաշարժի զոհերուն յիշատակին նուիրուած յուշարձանին բացումը:

Այս առթիւ ելոյթ ունեցած է մայրաքաղաքին քաղաքապետութեան Գործադիր Կոմիտէի նախագահի պաշտօնատար Ա. Գեղամեան, որ ըսած է.

—Ուղիղ մէկ տարի անցած է բնութեան ահաւոր չար խաղէն: Մեր ժողովուրդը համայն աշխարհի բարի սրտի եւ կամքի տէր մարդկանց օգնութեամբ ու աջակցութեամբ այժըմ կը բուժէ իր վէրքերը: Այսօր մեր գլուխը կը խոնարհենք անմեղ նահատակներու յիշատակին առջեւ: Երեւանեան այս բարձրունքին վրայ յառաջիկային վեր խոյացող յուշարձան-կոթողը կը դառնայ մեր ժողովուրդի յետագայ գոյատեւման խորհրդանիշը:

Ներկաները թարմ ծաղիկներ դրած են պատուանդանին եւ վայրկեան մը լռութեամբ յարգած են զոհերուն յիշատակը:

ԱՇՔԵՆԱԶԻԻ ՀԱՄԵՐԳՆԵՐԸ Ի ՆՊԱՍՏ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

Համաշխարհային դաշնակահար Վլատիմիր Աշքենազէ, 26 տարուան բացակայութենէ վերջ Մոսկուայի մէջ ղեկավարած է երկու համերգներ:

Խորհրդային «Ժամանակ» լրատուական յայտագրէն սփռուած հարցազրոյցի մը ընթացքին, դաշնակահարը ըսած է թէ ինք Խորհրդային Միութիւն ժամանած է բարեսիրական նպատակներով եւ իր 2 համերգներէն գոյացած գումարը պիտի փոխանցէ Հայաստանի Օգնութեան Ֆոնտին:

«Զայքովսկի» միջազգային մրցոյթի դափնեկիր խրաժիշտը ծրագրած է յառաջիկայ տարի Ճարոնի մէջ տալիք շարք մը համերգներէ ետք, Հայաստանի ի նպաստ մեծ շրջապտոյտ մը՝ ունենալ Խորհրդային Միութեան մէջ:

Աշքենազէ հրաւիրուած էր Խ. Միութեան Մշակութային Ֆոնտին կողմէ, որու կը նախագահէ Ռայսա Կորպաչով:

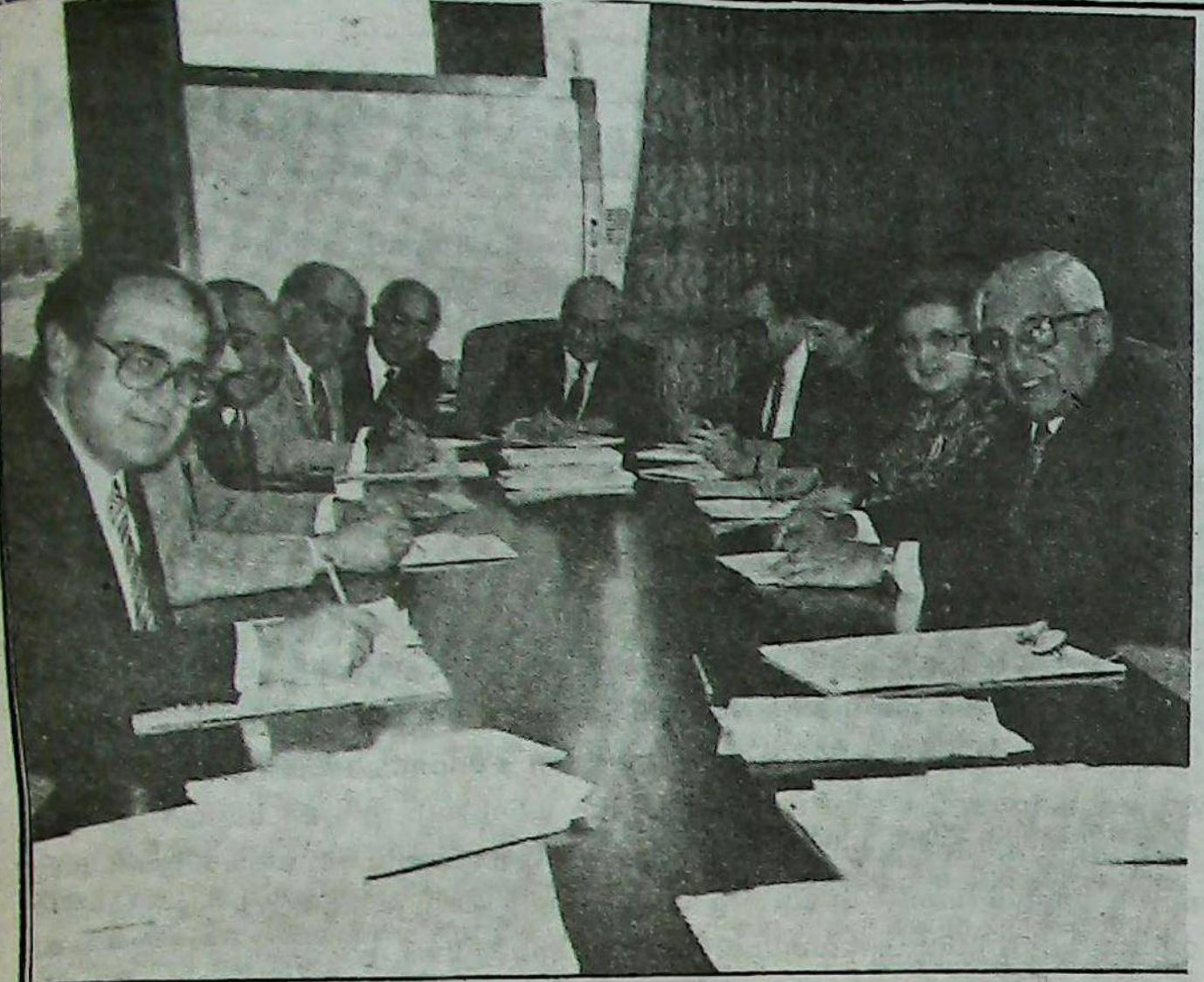

Հ.Բ.Ը.Մ.-ի պատկառելի Կեդրոնական Վարչական Ժողովը իր հերթական նիստերէն մէկուն ընթացքին, նախագահութեամբ Տիար Ալեք Մանուկեանի (կեդրոնը):

Հ.Բ.Ը.Մ.-Ը ԱՊԱՀՈՎ ՁԵՌՔԵՐՈՒ ՄԷՋ

ԲԱՐՈՒՆԱԿ ԹՈՎՄԱՍԵԱՆ

Դուք սկսաք իբրեւ Հ.Բ.Ը.Մ.-ի նախագահ ու տարիներու ընթացքին դարձաք ազգային մեծագոյն բարերարը: Ձեր նուիրատուութիւններով կանգնեցիք հայ դպրոցներ եւ հայ ակումբներ: Ըսած եմ յաճախ եւ համոզուած թէ այդ բարերարութեանց հետ զուգահեռ, դուք դարձաք ազգային մեծ ղեկավար մը: Հ.Բ.Ը.Մ.-ին տուիք նոր դիմագիծ, յատուկ բանաձեւով մը օժտեցիք մեծ Միութեան գաղափարաբանութիւնը, նպատակները եւ անոնց հասնելու գործողիները: Այդպէս է որ ան դարձաւ արտասահմանեան ամենամեծ եւ հզօր ազդակը սփիւռքի հայութիւնը հայ պահելով եւ զայն Սրբազան Գործին հայրենիքի կապելով:

Այսօր Ձեր բարերարութեամբ հոյակապ շէնքեր կանգնած են Ս. Էջմիածնի Վեհարանի կողքին եւ մինչեւ Հարաւային Ամերիկա, Եւրոպա, Աւստրալիա ու մանաւանդ Միջին Արեւելք: Անոնց երդիքներուն տակ կը դաստիարակուին հայ պատանիներ ու կը սնանին Հ.Բ.Ը.Մ.-ի հայրենասիրական շունչով: Այսպէսով միայն բովանդակութիւն տուած կ'ըլլան եւ կ'արժեւորեն իրենց գոյութիւնը:

Խորապէս տպաւորուած եմ Ձեր տիպար գործիչի հանգամանքէն: Ծրջած էք սփիւռքի տարածքին ու մոլեռանդ միսիոնարի մը նման քարոզած էք Հ.Բ.Ը.Մ.-ի գաղափարաբանութիւնը՝ մատնանշելով անոր իրագործումի ուղիները: Անկասկած Ձեր իմաստուն ղեկավարութեան տակ մեր Միութիւնը հասաւ իր կատարին: Ինչպէ՞ս ըսել որ ան շարունակէ վերելքի թափը առանց վտանգի ենթարկուելու: Այս հարցն էր որ կը չարչարէր Ձեր միտքը վերջին շրջանին: Բազմաթիւ առիթներ ունեցած ենք Ձեզի հետ գլուխ գլխի երկուքով, երեքով կամ չորսով խորհրդակցելու մինչեւ առաւօտեան կանուխ ժամերը, ըլլայ Ձեր ընտանեկան յարկին տակ Տիթրոյթ, ըլլայ Պէյրութի Ֆինիսիա կամ Մոնթրէալի Ծափլէյն պանդոկներու Ձեր յարկաբաժնին մէջ եւ մանաւանդ մեր պատմական հանդիպումին ընթացքին՝ Զուիցերիա: Ժընեւի մէջ մեր հանդիպումէն յետոյ Պրն. Երուանդ Հիւսիսեան՝ արժանաւոր ղեկավարը Եւրոպայի Հ.Բ.Ը.Մ.-ին, հրաւիրեց Վազգէն Վեհը, Ձեզ եւ զիս, որ իր հիւրը ըլլանք մի քանի օրով Լիւսեռն լիճի ափին: Այդ օրերուն կանոնաւոր խորհրդակցական ժողովներ գումարեցինք չորս միասին իբրեւ օրակարգ ունենալով՝ 1.— Հ.Բ.Ը. Միութեան Կեդրոնական Վարչութիւնը զօրացնել եւ գործունէութիւնը ընդարձակել, 2.— Եկեղեցւոյ երկփեղկումը եւ Էջմիածնի զօրացումը եւ յարակից հարցեր:

Մեր բոլոր խորհրդակցութեանց ընթացքին արդիւնքը եղաւ այն՝ որ անհրաժեշտ է Կեդրոնական Վարչութեան մէջ առնել գաղափարական լիցքով երիտասարդներ եւ անկէ ետք Ձեր արժանաւոր յաջորդը ընտրել Ձեր ողջութեան ընթացքին, որպէսզի Միութիւնը ապահով ձեռքերու ձեռքերու մէջ ըլլայ եւ դուք պատճառ չունենաք մտահոգուելու ապագային մասին:

Ներկայիս Ձեր մտահոգութիւնները փարատելու են Հ.Բ.Ը.Մ.-ի ապագայի մասին: Հիմա որ Կեդրոնականի կազմին մէջ կան գաղափարական երիտասարդներ եւ նախագահ ընտրուեցաւ Ձեր արժանաւոր դուստրը՝ Տիկ. Լուիզ Սիմոնը, դուք այլեւս Հ.Բ.Ը.Մ.-ի ապագային մասին մտահոգուելու պատճառ չունիք, այնպէս ինչպէս, մտահոգուելու պատճառ չունիք Մասքոյի մասին, որովհետեւ ժամանակին յանձնեցիք անոր պատասխանատուութիւնը Ձեր ուշիմ, խելացի հարազատին՝ Րիչըրտին, որ առիթով մը Նիւ Եորք Թայմզ-ի նման թերթ մը զինք կոչած էր Financial Genius.

Ներեցէք Պրն. Նախագահ որ երկարեցաւ գրութիւնս, գուցէ անհարկի թուի Ձեզի, բայց կրնաք վստահ ըլլալ որ անճնայն անկեղծութեամբ արտայայտուած եմ:

Սրտիս խորէն անկեղծ մաղթանքս է որ Ձեր շահած երջանիկ ըլլալու իրաւունքը վայելէք երկար տարիներ, անշուշտ շատ բարի եւ ազնիւ Տիկ. Մարի Մանուկեանի հետ:

ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ ՄԵՐ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ

ՀՐԱՉԵԱՅ ՍԵԴՐԱԿԵԱՆ

Երբ գրուի սփիւռքահայութեան պատմութիւնը, անկասկած անոր մէջ կարեւոր տեղ մը պիտի յատկացուի Պր. Ալեք Մանուկեանին, իբր մեր ժամանակներու ազգային մեծագոյն բարերարը, իբր բազմամեայ ցկեանս նախագահը՝ Հ.Բ.Ը. Միութեան եւ մանաւանդ իբր արտասահմանի ամենէն հեղինակաւոր առաջնորդներէն մէկը:

Պրն. Ա. Մանուկեանի իշխանական նուիրատուութիւններուն համագումարն իսկ պերճախօս է եւ ազգային հպարտութիւն ու պատկառանք կը պարտադրէ մեր բոլորին: Այդ նուիրատուութիւնները չեն եղած զգացական տրամադրութիւններու տակ, այլ եղած են առաջնորդի մը ուսումնասիրուած, բծախնդրութեամբ ծրագրուած ներդրումներ՝ մեր ազգային հիմնական հաստատութիւններուն: Միութեան վերջին տասնամեակներու նոր կենսունակութիւնը, բարգաւաճումը, գործունէութեան դաշտին ընդլայնումն ու յառաջուն թափը, մեր նախաձեռնութիւնները եւ յանդուգն իրագործումները տեղի ունեցան առաւելաբար Պրն. Ա. Մանուկեանի գլխաւորութեամբը, տուած մղումովը եւ նիւթական լայն օժանդակութեամբը: Ան կրցաւ նաեւ բազմաթիւ ազգայիններ վարժեցնել տալու հաճոյքին, զոհողութեան առթած հոգեկան բաւարարութեան:

Բայց, ըստ ինծի, Պրն. Ա. Մանուկեան պատմութեան մէջ պիտի մնայ ոչ միայն Հ.Բ.Ը. Միութեան նախագահը այլ նաեւ սփիւռքի ազգային եւ հասարակական կեանքի մեծագոյն ղեկավարներէն, առաջնորդներէն մէկը:

Ինչպէս ժողովուրդներն ու հաւաքականութիւնը, նոյնպէս սփիւռքը պէտք ունի տեսիլք, գաղափարական համոզում, անձնական հմայք եւ հեղինակութիւն ունեցող առաջնորդներու:

Պրն. Ա. Մանուկեան այն քիչ անձերէն է որոնք ի բնէ օժտուած են ղեկավարի յատկութիւններով: Բնութենէն շնորհուած այդ յատկութիւններուն Պրն. Մանուկեան կը միացնէ հաւասարակշռուած միտք, հարցերը լայն հորիզոնով դիտելու կարողութիւն, հաւաքական կեանքի եւ մեծ ու հնարամիտ ճարտարարուեստականի փորձառութիւն եւ մանաւանդ անսահման սէր ու նուիրուածութիւն իր ազգին, հայրենիքին եւ արտասահմանի մեր մեծագոյն կազմակերպութեան:

Պրն. Մանուկեան անտարբեր չէր կրնար մնալ ամբողջական հայութիւնը յուզող հարցերուն, երեւոյթներուն, տագնապներուն հանդէպ: Այս բոլորին մասին ան ունի յստակ եւ հիմնական տեսակէտներ եւ ունի արիութիւնը զանոնք բանաձեւելու եւ հանրութեան պարզելու: Իւրացնելով Բարեգործականի հիմնական ուղղութիւնն ու գաղափարաբանութիւնը, գիտցաւ զանոնք աւելի եւս յստակացնել, պարզաբանել եւ ճիշդ ու առողջ կողմնորոշում որդեգրել՝ հայրենիքի եւ Սբ. Էջմիածնի հանդէպ: Պրն. Մանուկեանի ճառերը առաջնորդութիւն կու տան, մեր առջեւ կը բանան նոր հորիզոններ, նոր հեռանկարներ: Ան կը ճանչնայ բոլոր գաղութները, մարդիկը, անոնց հարցերն ու դերակատարները:

Պրն. Ա. Մանուկեանին համար Բարեգործականը լոկ բարեսիրական, խնամատիրական կազմակերպութիւն մը չէ, է նաեւ ազգային-հասարակական եւ նոյնիսկ ազգային-քաղաքական մեր կեանքի գլխաւոր գործօններէն մէկը: Հոս, ներուի ինծի անձնական վկայութիւն մը բերել: Տարիներ առաջ Լիբանանի Շրջանակային Յանձնաժողովի կողմէ կը մասնակցէի Միութեան Կեդրոնական Վարչական Ժողովի մէկ նստաշրջանին: Վերջին նիստին Պրն. Մանուկեան օրակարգի նիւթ ըրաւ նաեւ Երուսաղէմի Պատրիարքութեան ծանր տագնապը, տագնապ մը, որ այդ օրերուն տագնապեցուցած էր ամբողջ հայ ժողովուրդը: Ժողովականներէն մէկը հարց տուաւ թէ Հ.Բ.Ը. Միութիւնը ի՞նչ կապ ունէր Երուսաղէմի Պատրիարքութեան այդ խնդիրներուն հետ: Պրն. Մանուկեան, քիչ մը ջղայնութեամբ յայտնեց, թէ Բարեգործականի առաքելութեան եւ մտահոգութիւններուն մաս կը կազմեն այդ բոլոր հարցերն ու հաստատութիւնները, որոնք առնչուած էին հայրենիքի եւ հայ ժողովուրդի ներկային եւ ապագային հետ:

Միութեան այս վերջին հանգամանքն ու առաքելութիւնը այս օրերուն, աւելի եւս կը շեշտուին Բարեգործականի նոր նախագահ Լուիզ Մանուկեան Սիմոնի եւ իր գործակիցներուն մտահոգութեան մէջ:

Հայրենիքի ճգնաժամային այս շրջանին եւ սփիւռքի հայապահպանումի մեր ահեղ պայքարին մէջ, տակաւին երկար տարիներ պէտք ունինք Պրն. Մանուկեանի իմաստուն խորհուրդներուն եւ առաջնորդութեան:

Երկար եւ առողջ կեանք մեր սիրելի ցկեանս Պատուոյ Նախագահին:

ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆ՝ 20-ՐԴ ԴԱՐՈՒ ՄԵՐ «ՆԱՀԱՊԵՏ»Ը

Ապեզի եւ ամբողջ Հայութեան համար մեծ անակնկալ մը եղաւ առողջական պատճառներով Զերդ Վսեմութեան հրաժարականը Հ.Ը.Ը. Միութեան Յկեանս Նախագահութեան ձեր բարձր պաշտօնէն:

Արդարեւ դուք որպէս արժանաւոր յաջորդը Պօղոս Նուպար Փաշաներու՝ անշահախնդիր ծառայութեամբ 36 երկար տարիներու ընթացքին, անզուգական եւ քաջարի ղեկավարութեամբ Հ.Ը.Ը. Միութիւնը հասցուցիք այսօրուան իր պանծալի եւ նախանձելի դիրքին ու վեհութեան, ըլլան անոնք կրթական, բարեսիրական, տնտեսական, վարչական եւ ընկերային մարզերէն ներս:

Հ.Ը.Ը. Միութեան ղեկավարները աստուածատուր այս կազմակերպութեան հաստատման առաջին օրերէն իսկ իրենց անսակարկ սէրը, հաւատարմութիւնը եւ նուիրումը յայտնած են Սրբութիւն Սրբոց Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի՝ ուրկէ Սուրբ Գրիգոր Լուսաւորչի օրէն սկսեալ մինչեւ այսօր Ն.U.O.S.S. Վազգէն Առաջին Ամենայն Հայոց Կաթողիկոսի միջոցով կրօնական ու ազգային լոյսը կը սփռուի համայն Հայութեան: Զերդ Վսեմութիւնը առաւել եւս ամրապնդեց Հ.Ը.Ը. Միութեան եւ Մայր Աթոռ Ս. Էջմիածնի սերտ յարաբերութիւնը՝ շնորհիւ ձեր բարձր եւ իմաստուն ղեկավարութեան, այցելութեանց եւ նուիրատուութեանց, որոնց համար դուք եւ Բարեգործականը արժանացաք Վեհափառ Հայրապետի ջերմ գնահատանքին եւ օրհնութեան:

Զերդ Վսեմութեան իմաստուն ղեկավարութեամբ Հ.Ը.Ը. Միութիւնը դպրոցաշինութեամբ, մշակութային կեդրոններու կառուցումով ու բարձր ուսման հետեւող երիտասարդներու միլիոնաւոր տոլարներու հասնող կրթաթոշակներ տրամադրելով՝ հայեցի կրթութիւն ջամբեց մեր ժողովուրդի զաւակներուն, Հայկական ոգին միշտ կենսունակ եւ կենդանի պահելով: Անկասկած ձեր հայրական ջանքերուն շնորհիւ՝ գիտութեամբ եւ ուսմամբ լուսաւորուեցան մեր երիտասարդ սերունդները:

Հակառակ ձեր յառաջացած տարիքին, դուք երիտասարդ կորովով ներկայ գտնուեցաք եւ միշտ քաջալերեցիք Հ.Ը.Ը. Միութեան կազմակերպած մարզախաղերը, ինչպէս նաեւ ընկերային այլ ձեռնարկները:

Յարգարժան Տիար, Հ.Ը.Ը. Միութեան անցնող 60 տարիներու ընթացքին Բարեգործականի արձանագրած յաջողութիւններուն, ինչպէս նաեւ Արտասահմանի ու Մայր Հայրենիքի գաղութային կեանքին վրայ ակնարկ մը նետելու ատեն անկասկած պատմագիրներն ու Հայ Ժողովուրդը գնահատութեամբ ու երջանկութեամբ պիտի յիշեն ձեր պայծառ դէմքը եւ անգերազանցելի զոհողութիւնները ձեր շատ սիրելի ժողովուրդին հանդէպ: Այսօր աւելի քան երբեք Հ.Ը.Ը. Միութիւնը դրուած է հաստատուն հիմերու վրայ եւ ձեր նուիրեալ աշխատանքին որպէս արդիւնք՝ առաւելագոյն չափով կը շարունակէ իր հիմնական ծառայութիւնը Հայ Ժողովուրդին: Իսկ հոգեւոր-եկեղեցական, ազգային ու մշակութային մեր բոլոր ժառանգութեանց պահպանման ու զարգացման համար դուք կատարած էք բազմաթիւ զոհողութիւններ եւ արդարացիօրէն արժանացած Հայ Ժողովուրդի անկեղծ սիրոյն եւ յարգանքին:

Դուք ձեր աստուածատուր առաքինութիւններուն շնորհիւ հմայեցիք մեր ժողովուրդի զաւակները եւ տիպար հանդիսացաք անոնց՝ որպէս ազգին օգտին համար մտահոգ Հայ, Ազգային Մեծ Բարերար եւ իսկական ղեկավար դէմք մը: Դուք որպէս պատկառելի, բծախնդիր ու նուիրեալ անձնաւորութիւն մը, միշտ պահեցիք ձեր խոնարհ եւ համեստ նկարագիրը: Ամերիկայի շռայլութիւնները չկրցան ազդել ձեր արդարամիտ եւ ուղղամիտ կեցուածքին վրայ: Շուրջ 60 երկար տարիներ ձեր կարողութիւնները նուիրեցիք ազգին բարգաւաճման եւ կենսունակութեան համար:

Արդարեւ Տիար Մանուկեան, դուք ոչ թէ միայն տուած էք Հայ Ժողովուրդին, Մայր Հայրենիքին եւ Հայ Եկեղեցիին, այլ ձեր անգերազանցելի գործօն բաժինը բերած էք մեր եկեղեցւոյ եւ ժողովուրդի կեանքէն ներս: Դուք անվերապահօրէն 20-րդ դարու մեր «Նահապետ»ն էք եւ Ամենայն Հայոց Ազգային Մեծ Բարերարը: Ձեր անշեղելի դրօշմը կնքած էք Հայ Ժողովուրդի նուիրապետական բոլոր Աթոռներուն եւ առաջնորդական բոլոր շրջաններուն վրայ: Կը փափաքինք հոս յատկապէս շեշտել ձեր օժանդակութիւնը Արեւմտեան Թեմի եւ կրօնական ու ազգային բազմաթիւ հաստատութեանց եւ դպրոցներուն համար: Որքան երախտապարտ ենք ձեզի, որ ձեր քաջարի ղեկավարութեան շրջանին կարողացաք ներշնչել եւ Հայու հոգին դրոշմել ձեր պատուական դատեր Լուիզ Սիմոնի հոգիին մէջ, որ ներկայիս կը հանդիսանայ արժանաւոր յաջորդը Ձերդ Վսեմութեան: Կը հաւատանք որ Աստուած ձեր եւ ձեր զաւակներուն նման բարերարներով եւ ազնուական հոգի ունեցող ղեկավարներու շնորհիւ կը պահէ եւ կ'առաջնորդէ մեր ժողովուրդը դէպի պայծառ ապագայ:

Ի սրտէ մեր աղօթքն ու ջերմ մաղթանքը է, որ Երկնաւոր Հայրը քաջառողջութիւն եւ արեւշատութիւն պարգեւէ ձեզի, Տիկին Մանուկեանին եւ ընտանեկան բոլոր պարագաներուն, որպէսզի դարձեալ Աստուծոյ օգնութեամբ կարենանք շարունակել ձեր մարդասիրական, կրթական եւ եկեղեցաշէն ծառայութիւնը Հայ Ժողովուրդին:

Մեծապէս գոհ ենք եւ երջանիկ, որ Հ.Ը.Ը. Միութեան Կեդրոնական Վարչութիւնը իմաստութեամբ նոր նախագահ ընտրած է ձեր արժանաւոր դուստրը՝ Լուիզը, որ հայաշունչ եռանդով լծուած է նուիրեալ ծառայութեան: Մենք մօտէն ճանչնալով զինք եւ քաջ տեղեակ ըլլալով իր կարողութեան, պարտաճանաչութեան եւ մտահոգութիւններուն, վստահ ենք որ պատուաբեր եւ բարձր մակարդակի վրայ պիտի պահէ երկար տարիներու ընթացքին ձեր աշխատանքին արդիւնքը եղող Հ.Ը.Ը. Միութեան վեհութիւնը եւ չափազանց օգտակար ծառայութիւն պիտի մատուցանէ Հայց. Եկեղեցւոյ եւ Հայ Ժողովուրդին:

«Ազնիւ, ծառայ բարի եւ հաւատարիմ, որովհետեւ ի սակաւուն հաւատարիմ ես, ի վերայ բազմաց կացուցից զքեզ. մուտ յուրախութիւն տեառն քո» — Մատթէոս 25:21—:

Առողջութեան եւ արեւշատութեան լաւագոյն մաղթանքներով.

Ողջունիւ Սիրոյ եւ Օրհնութեամբ՝

ՎԱՉԷ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ՅՈՎՍԷՓԵԱՆ

Առաջնորդ

ՈՂՋՈՅՆ ԱԼԵՔ ՄԱՆՈՒԿԵԱՆԻՆ 36-ԱՄԵԱՅ ՅՆՈՐՀԱԿԱԼ ՎԱՍՏԱԿԻՆ

Սիրելի Պրն. Մանուկեան

Հ.Ը.Ը. Միութեան Կեդրոնական Վարչութեան կողմէ մեզի եկած պաշտօնական ճամակէ մը կը տեղեկանանք որ դուք հրաժարած էք Կեդրոնական Վարչութեան Ժողովի գործօն ատենապետութենէն եւ Միութեան նախագահութենէն: Բայց նոյն ժողովը միաձայնութեամբ ձեզ ընտրած է Հ.Ը.Ը. Միութեան ցկեանս Պատուակալ Նախագահ: Միաժամանակ Կեդրոնական Վարչական Ժողովը միաձայնութեամբ սոյն Ժողովի Ատենապետ եւ հետեւաբար Հ.Ը.Ը. Միութեան 6-րդ նախագահ ընտրած է ձեր արժանաւոր դուստրը Լուիզ Մանուկեան Սիմոնը, որ անցնող երկու տարիներու ընթացքին կը վարէր արդէն Միութեան գործօն Փոխ-Նախագահի պաշտօնը:

Ամիթը կ'օգտագործենք մենք եւս սրտագին գնահատելու, այն թանկագին ծառայութիւնը, զոր դուք 36 երկար տարիներէ ի վեր մատուցիք Ազգիս այս պանծալի եւ արդիւնաշատ Միութեան: Ձեր նախագահութեան շրջանը եղաւ Բարեգործականի համար իսկապէս վերելքի եւ բարգաւաճման հարուստ ժամանակաշրջան մը: Դուք տուիք պողոջ առաջնորդութիւն ոչ միայն Բարեգործական Միութեան այլ նաեւ Ամերիկահայութեան եւ կրնանք ըսել նաեւ բովանդակ Սփիւռքահայութեան: Բացի ձեր հետատես եւ իրատես առաջնորդութենէն, դուք եղաք մեր ժամանակներու մեծագոյն բարերարը, թէ Միութեան եւ թէ արտասահմանի բազմաթիւ հաստատութեանց ձեր կատարած նուիրատուութիւններով: Մեր Թուրքիոյ Հայութեան մարդասիրական ու կրթական նպատակներուն ալ լիովին օժանդակեցիք ամէն անգամ որ դիմում եղաւ Ձեզի մեր կողմէն: Անտուած վարձահատոյց ըլլայ Ձեզի:

Միաժամանակ մենք մեր խնդակցութիւնը կը յայտնենք նաեւ Ձեզի, որ ձեր դուստրը, որ շատ բան ժառանգած է ձեր իմաստութենէն եւ գործունէութենէն, կը յաջորդէ Ձեզի իբրեւ Նախագահ Բարեգործականի: Աստուած երկար կեանք շնորհէ անոր եւ աւելցնէ իր կարողութիւնները շարունակելու ձեր գործը ձեր ոգիով եւ ձեր արդիւնաւորութեամբ:

Անգամ մը եւս շնորհաւորելով ձեր Ցկեանս Պատուակալ Նախագահութիւնը Հ.Ը.Ը. Միութեան, կը մաղթենք Ձեզի եւ ձեր ազնիւ Տիկնոջ քաջառողջութեամբ լեցուն երկար տարիներ:

Սիրալիր ողջոյններով եւ աղօթքով

ՇՆՈՐՀԱՔ ԱՐՔԵՊԻՍԿՈՊՈՍ ԳԱԼՈՒՍՏԵԱՆ

Պատրիարքը Հայոց Թուրքիոյ

Փաթթուրաևական Վտանգը Կը Յառաջանա՞յ

Ազերիները, բոլոր ազերիները, զինուորագրուած են «Ատրպէյճանի Ժողովրդական Ճակատ» անուանուած ազգայնամոլ շարժումին մէջ: Եթէ ոչ բոլոր ազերիները պաշտօնապէս, գոնէ բոլոր ազերիները ըստ էութեան, կը զինակցին ու կը գործեն անոր հետ:

Կ'ըսուի թէ կազմակերպութիւնը ունի երկու թեւ: Առաջին թեւը, կարծր կոչուած, որ առանց վարանումի եւ առանց կեղծելու, կը հետապնդէ փաթթուրանական նպատակներ, մեկնակէտ առած հայկական ներքին բռնագրաւուած հողերը: Ան կը գործէ բոլորին հաւանութեամբ ու մեղսակցութեամբ, եւ առանց որեւէ հաշուետուութեան, Մոսկուայի իսկ անզօր, համակամ, երբեմն ալ մեղսակից հայացքին ներքեւ:

Երկրորդ թեւը, իբրեւ թէ, խաղաղասէր, օրինապահ ու «մեղմ» թեւը, որ լրացուցիչն է առաջինին, կը պաշտպանէ ժողովրդավարութիւնը եւ ազգերու եղբայրութիւնը, ինչպէս նաեւ կը դատապարտէ առաջինին օրինազանցութիւնները եւ ոտնձգութիւնները:

Բայց տրուած ըլլալով որ՝ տրամաբանօրէն կարծր թեւն է միակ լիազօրն ու հզօրը՝ բոլորը կը հետեւին իրեն ու կ'աջակցին իրեն հետ –տարբեր բան կարելի չէր սպասել– ինչպէս Սումկայիթներու, հայրենիքի եւ Արցախի շրջափակումին եւ այլ վայրագութիւններու պարագային, նոյնպէս ալ այսօր:

Այսպէս կարծր ու մեղմ թեւերը, ինչպէս նաեւ բոլոր ազերիները, թուրմէնները ու թուրքերը, իրենց անվերապահ մասնակցութիւնը կը բերեն փաթթուրանական ծրագրի, հանգրուան առ հանգրուան, գործադրութեան, կլասնոսթի եւ փերեսթրոյքայի ստեղծած թոհ ու բոհին մէջ:

Տակաւին երէկ Ազերիները, Հայկական Նախիջեւանի կողմէն, կը վերցնէին Ատրպէյճանի սահմանները Իրանի հետ, ոտնակոխ ընելով անցնելով տեղական իշխանութիւնները, եւ մեծ խորապէս մտահոգ, անշուշտ մեր փոքրիկ հողաշերտ հայրենիքով, հարց կու տայինք թէ ի՞նչ պիտի ըլլար յաջորդ հանգրուանը, ընդգծելով եթէ ազերիները յաջորդ անգամ Թուրքիոյ կողմէն սահման բանալու փորձ մը կատարեն՝ ի՞նչ կրնայ պատահիլ:

Այսօր, Թուրքիոյ կողմը գտնուող փշալարերուն մէջտեղը, 250 մ. երկարութեամբ ճեղք մը բանալով, Ազերիները բանդած են սահմանային հսկողութեան դրութիւնը: Ուրեմն՝ Թուրքիոյ կողմէն, կրնա՞ն, առանց այլ եւ այլի ստանալ ամէն տեսակ օժանդակութիւն, սննդային թէ՛ զինուորական. Կը սպասենք որ յառաջիկայ դէպքերը չարդարացնեն մեր այս մտավախութիւնները եւս:

Վաղը՞, ի՞նչ կրնայ պատահիլ վաղը, եւ ի՞նչ կրնան ըլլալ հետեւանքները մեր հայրենիքին համար. Ամբողջ հայութեան համար:

Մայր հայրենիքի տնտեսական հզօրացումը, ինչպէս նաեւ, Ազերի շրջաններէն անցնող երկաթուղին փոխարինող, արտաքին աշխարհի հետ հաղորդակցութեան նոր ճամբայ մը որոնելը, որ բոլորիս նպատակն են, անյետաձգելի հարցեր են, թէ՛ մեր փիզիքական ապահովութեան, եւ թէ՛ մեր տնտեսական ծաղկումին ու վերաշինութեան ծրագիրներուն համար:

Ամէն պարագայի, թոյլատրելի չէ՛, մեր պատմութեան այս դժնդակ օրերուն, շրջահայաց չըլլալ ու մտահան ընել դիւանագիտական ուժին կարեւորութիւնը ու զայն անտեսել հակառակ անցեալի մեր տխուր փորձառութեան:

Չէ՞ որ 20–րդ դարու վերջաւորութեան փոքր ազգերը աւելի կարելիութիւններ ունին իրենց հողային ու թիւի փոքրութիւնը համակշռել բարձր թեքնոլոճիի, տնտեսական ու դիւանագիտական ուժերու գերզարգացումով:

Նորայր Գարատաեան

Հայաստանի Արտ.Գործոց Նախ.Մկրտիչեան Կը Յայտարարէ

Արեւելեան Թուրքիոյ Կարգ Մը Մասերը Հայկական Են

Հայաստանի Արտաքին Գործոց Նախարարութեան մէջ օտար թղթակիցներու տրուած մամլոյ ասուլիսի մը ընթացքին, Արտաքին Գործոց Նախարար Ռաֆիկ Մկրտիչեան յայտարարեց որ Միութեան Խորհրդային Միութեան թիւնը հայկական հողերը Թուրքիոյ տուած էր առանց հայոց հաւանութեան, եւ թէ Արեւելեան Թուրքիոյ կարգ մը մասերը հայկական են:

Թուրքիոյ յանձնուած հողերուն մասին Մկրտիչեան ըսաւ Մկրտիչեան, ցոյց տալով ասուլիսի սրահի պատին վրայ Արարատի մէկ իւղանկարը:

Անդրադառնալով 1921–ի ռուս-Թրքական համաձայնութեան, որ Թուրքիոյ կը զիջէր հայկական հողերը, Մկրտիչեան զայն կոչեց «հայասերապաշտ համաձայնութիւն»:

Նկատի ունենալով, որ Մոսկուան է Արտաքին Գործերու պատասխանատուն, Մկրտիչեան զգոյշ եղաւ ծածկ Արարատ լեռը, որ ազգային խորհրդանիշ մըն է, եւ ուր կը հանգչի աւանդական Նոյեան Տապանը, աւելցուց Նախարարը:

*«Անոնք հայկական հողեր են»,

Esto pasa en Artsaj

Los armenios de Artsaj lloran la muerte de un joven armenio asesinado por tropas en Stepanakert. Su madre, en su aflicción, pide venganza y justicia, mientras miles de gente del pueblo expresa su resolución a seguir luchando por la reunificación de Artsaj con Armenia.

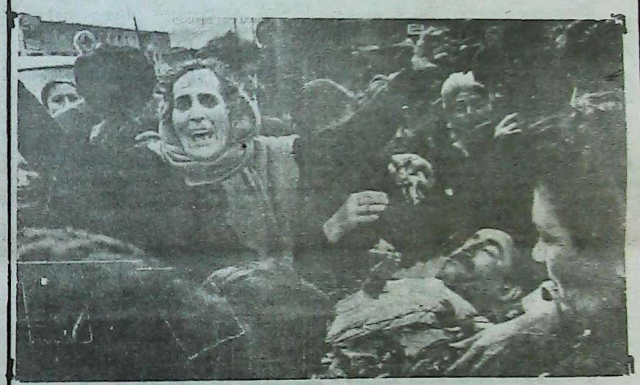

COCINA

Isabel Tchalian

Arrollado de ternera Val D'Aosta

Ingredientes (6 a 8 porciones:)
Un matambre de ternera de un kilo y medio.
Sal y pimienta.
3 atados de espinacas.
1/2 taza de nueces picadas.
1/2 taza de queso fontina rallado.
3 zanahorias hervidas.
3 huevos duros.
Aceite.
Un vasito de coñac.
Caldo de carne.
Guarnición:
Cebollitas glaceadas
Papas "noisettes" fritas

Preparación:

Extender el matambre sobre una superficie, quitarle el exceso de grasa. Salar y pimentar.

Limpiar las espinacas y lavarlas. Sumergirlas durante unos segundos en agua hirviendo salada, retirarlas y dejarlas escurrir sobre un repasador. Extender las hojas de espinacas sobre la carne sin llegar a los bordes. Espolvorear con las nueces picadas y el queso rallado. Distribuir las zanahorias hacia lo ancho de la carne intercalando los huevos duros pelados y cortados en casquitos.

Arrollar el matambre y atarlo firmemente con un hilo a lo ancho y luego pasarlo a lo largo.

Verter un poco de aceite dentro de una cacerola, calentar y dorar la carne en forma pareja dándola vuelta. Bañar con el coñac y con caldo, tapar la cacerola y cocinar primero a fuego vivo y luego disminuir la temperatura, continuando la cocción hasta que el arrollado esté a punto. Ello se comprobará introduciendo la punta de un cuchillo filoso, y si el jugo que sale es de color rosado retirar la carne.

Servir el matambre caliente, cortado en rebanadas, bañado con la salsa y acompañado con las cebollitas glaceadas y las papas "noisettes" fritas.

JAZMIN DE HUTTNER BECADA EN INGLATERRA

En una faceta poco conocida de nuestra colaboradora habitual, la señora Jazmín Haroutinian de Huttner, como es la realización de guiones televisivos, ella acaba de cumplir una beca en la ciudad de Winchester (Inglaterra), la que auspiciada por la Fundación de Arte de esa ciudad, contó con cursos dictados por directores de cine, teatro y televisión y practicados en teatros y estudios de cine y televisión.

Asimismo, le que ha quedado abierta una segunda beca para ser utilizada en elmomento en que lo crea conveniente.

Felicitamos vivamente a la señora Jazmín por este logro, y le auguramos el mejor de los éxitos de esta actividad que se abre a su futuro.

Merceril S.A.
Larrea 237. Capital
T.E.: 48-9343

Hasta la vuelta...!

Como lo anticipáramos, el presente es nuestro último número del mes de enero. Entramos en vacaciones desde el sábado 13 al miércoles 31 inclusive. Nuestro próximo número aparecerá el miércoles 7 de febrero.

¡Hasta entonces...!

Para las cuatro estaciones y todas las edades
Lanas "Hetesia"

Periódico Armenio
"SARDARABAD"
de la
ASOCIACION CULTURAL
TEKEYAN

Redacción y Administración
Gorriti 4804
1414 - CAPITAL FEDERAL
T E 771 2520
Horario de atención: Lun a Vier de 10 00 a 19 00 hs

Registro Nac. de la Propiedad Intelectual
N° 78.836
Director
NAHABET NAHABETIAN
Corresponsalía, recepción de avisos y suscripciones en
BRASIL
Sr. Hrair Chahinian
Av Coxingui 191 Ap 84
Cep 00579 - San Pablo
T.E 813-8731

URUGUAY
Dr. Pedro Tanelian
Benito Blanco 675 Ap. 201
T.E.: 70-3114 Montevideo